

Προσάρτημα επικαιροποίησης
στο εγχειρίδιο του ΕΤΙ

Στοιχεία ελληνικού δικαίου της κεφαλαιαγοράς

Από την έκδοση του εγχειριδίου «Στοιχεία ελληνικού δικαίου της κεφαλαιαγοράς» μέχρι σήμερα, έχουν επέλθει ορισμένες αλλαγές στο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς. Στο παρόν προσάρτημα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες από αυτές τις αλλαγές με παραπομπή στην αντίστοιχη σελίδα του εγχειριδίου.

Μάρτιος 2013

Το προσάρτημα επιμελήθηκαν ο κ. Κώστας Στεννημαχίτης, Νομικός - Στέλεχος της Εθνικής Τράπεζας και η κα Γεωργία Μούλου, υπεύθυνη Regulatory Compliance στην Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς.

Α. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

Την 20.12.2012 εκδόθηκε ο νόμος 4099 «Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, Οδηγία 2009/65/ΕΚ. Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των Οδηγιών 2010/78/ΕΕ, 2010/73/ΕΕ, 2011/96/ΕΕ, 2009/133/ΕΚ, 2004/113/ΕΚ.

Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία. Μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) 1338/2001 και (ΕΕ) 1210/2010 περί προστασίας του ευρώ και άλλες διατάξεις».

Δεδομένου ότι παραπάνω νόμος τροποποιεί σε πολλά σημεία το Κεφάλαιο 3, (σελ. 131-154 του βιβλίου), κρίθηκε σκόπιμο να αντικατασταθεί πλήρως, ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.1 Οι βασικές έννοιες

3.1.1 Οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες

Οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (εφεξής ΟΣΕΚΑ) διακρίνονται σε «ανοικτού» και «κλειστού» τύπου.

- Οι ΟΣΕΚΑ «ανοικτού τύπου» που εδρεύουν στην Ελλάδα λαμβάνουν τη μορφή:
 - Αμοιβαίου Κεφαλαίου (υπό 3.1.2) ή
 - Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου (εφεξής ΑΕΕΜΚ υπό 3.1.2), και
- Οι ΟΣΕΚΑ «κλειστού τύπου» που εδρεύουν στην Ελλάδα λαμβάνουν τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (υπό 3.1.4).

Για τους σκοπούς του ν. 4099/2012 «Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και άλλες διατάξεις» ως ΟΣΕΚΑ νοούνται οι οργανισμοί:

- που μοναδικό σκοπό έχουν να επενδύουν συλλογικά τα κεφάλαια που συγκεντρώνουν από το κοινό σε κινητές αξίες ή/και σε άλλα ρευστά χρηματοοικονομικά στοιχεία που αναφέρονται ρητά στον νόμο, και
- τα μερίδια των οποίων, μετά από αίτηση των μεριδιούχων, εξαγοράζονται ή εξοφλούνται, άμεσα ή έμμεσα, με στοιχεία του ενεργητικού των οργανισμών αυτών. Προς αυτές τις εξαγορές ή εξοφλήσεις εξομοιώνονται οι ενέργειες ενός ΟΣΕΚΑ που στοχεύουν στο να μην αποκλίνει αισθητά η χρηματιστηριακή τιμή των μεριδίων του από την καθαρή αξία του ενεργητικού του.

Ως «μερίδιο» ΟΣΕΚΑ νοείται και η μετοχή ΟΣΕΚΑ, ενώ ως «μετοχή» ΟΣΕΚΑ δεν νοείται το μερίδιο ΟΣΕΚΑ.

Η λειτουργία των ΟΣΕΚΑ βασίζεται στην αρχή της κατανομής των κινδύνων.

3.1.2 Το Αμοιβαίο Κεφάλαιο και η ΑΕΕΜΚ

Ο ΟΣΕΚΑ που έχει τη μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου είναι:

- ομάδα περιουσίας,
- που αποτελείται από κινητές αξίες, μέσα χρηματαγοράς και μετρητά, και
- τα επιμέρους στοιχεία της ανήκουν εξ αδιαίρετου σε περισσότερους του ενός μεριδιούχους.

Το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο και οι μεριδιούχοι του εκπροσωπούνται δικαστικώς και εξωδίκως ως προς τις έννομες σχέσεις που απορρέουν από τη διαχείρισή του και τα δικαιώματά τους επί του ενεργητικού του από την εταιρεία διαχείρισής του (υπό 3.1.3).

Ο ΟΣΕΚΑ που έχει τη μορφή ΑΕΕΜΚ:

- έχει σαν αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση του δικού του χαρτοφυλακίου, και
- δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνει τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτου.

Η ΑΕΕΜΚ μπορεί να διαχειρίζεται η ίδια το χαρτοφυλάκιό της ή να ορίζει εταιρεία διαχείρισης. Επίσης επιτρέπεται η σύσταση περισσότερων του ενός επενδυτικών τμημάτων σε ΑΕΕΜΚ (υπό 3.2.1.3).

Οι μεριδιούχοι των ΟΣΕΚΑ δεν ευθύνονται για πράξεις ή παραλείψεις της εταιρείας διαχείρισης ή του θεματοφύλακα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

3.1.3 Εταιρεία Διαχείρισης – Η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων

Ως «Εταιρεία Διαχείρισης» νοείται κάθε εταιρεία κράτους-μέλους της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στη διαχείριση ΟΣΕΚΑ που έχουν τη μορφή αμοιβαίων κεφαλαίων ή/και εταιρειών επενδύσεων (διαχείριση συλλογικών χαρτοφυλακίων) και η οποία μπορεί να παρέχει επιπρόσθετα:

τις επενδυτικές υπηρεσίες:

- διαχείριση χαρτοφυλακίων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν σε συνταξιοδοτικά ταμεία, σύμφωνα με εντολές που δίδονται από πελάτες και για κάθε πελάτη χωριστά,
- επενδυτικές συμβουλές για ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα.

και την παρεπόμενη:

- φύλαξη και διοικητική διαχείριση μεριδίων ΟΣΕΚΑ.

Η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (εφεξής ΑΕΔΑΚ) είναι η εταιρεία διαχείρισης η οποία έχει λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 3283/2004 και 4099/2012.

Αποκλειστικός σκοπός της ΑΕΔΑΚ είναι η διαχείριση ΟΣΕΚΑ, εγκεκριμένων βάσει της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ, καθώς και άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που δεν καλύπτονται από την Οδηγία 2009/65/ΕΚ, για τους οποίους η ΑΕΔΑΚ υπόκειται σε προληπτική εποπτεία και τα μερίδια των οποίων δεν επιτρέπεται να διατίθενται σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4099/2012.

Ως διαχείριση ΟΣΕΚΑ νοείται:

- η διαχείριση επενδύσεων,
- η διοίκηση ΟΣΕΚΑ στην οποία εντάσσονται: οι νομικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες λογιστικής διαχείρισης του συλλογικού χαρτοφυλακίου, οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών, η αποτίμηση του ενεργητικού του συλλογικού χαρτοφυλακίου και ο καθορισμός της αξίας των μεριδίων του (συνυπολογιζομένων τυχόν φορολογικών επιβαρύνσεων και επιστροφών), ο έλεγχος της τήρησης των κανονιστικών διατάξεων, η τήρηση μητρώου μεριδιούχων, η διανομή εσόδων, η έκδοση και εξαγορά μεριδίων, η διεκπεραίωση συναλλαγών επί μεριδίων και αποστολή εντύπων και βεβαιώσεων, και η τήρηση αρχείων, και
- η διαφήμιση των συλλογικών χαρτοφυλακίων και η προώθηση της διάθεσής τους.

Επιπρόσθετα, η ΑΕΔΑΚ μπορεί να προσφέρει τις 2 επενδυτικές και τη μία παρεπόμενη υπηρεσία που προαναφέρθηκαν.

Οι μετοχές της ΑΕΔΑΚ είναι ονομαστικές. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΔΑΚ καταβάλλεται ολόσχερως σε μετρητά και έχει ελάχιστο ύψος πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, ποσό το οποίο δύναται με απόφασή της να αλλάζει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Όταν η αξία των χαρτοφυλακίων της ΑΕΔΑΚ¹ υπερβαίνει τα διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) ευρώ, η ΑΕΔΑΚ οφείλει να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά της με πρόσθετο ποσό το

¹ Ως χαρτοφυλάκια της ΑΕΔΑΚ θεωρούνται τα χαρτοφυλάκια:

- των αμοιβαίων κεφαλαίων της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ τα οποία διαχειρίζεται η ΑΕΔΑΚ, συμπεριλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων των οποίων τη διαχείριση έχει αναθέσει σε τρίτους, αλλά εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων τα οποία διαχειρίζεται κατόπιν ανάθεσης,
- των εταιρειών επενδύσεων για τις οποίες η ΑΕΔΑΚ έχει ορισθεί ως η εταιρεία διαχείρισής τους, και
- των άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων τους οποίους διαχειρίζεται η ΑΕΔΑΚ, συμπεριλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων των οποίων τη διαχείριση έχει αναθέσει σε τρίτους, αλλά εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων τα οποία διαχειρίζεται κατόπιν ανάθεσης.

οποίο θα αντιστοιχεί στο 0,02% του ποσού κατά το οποίο η αξία των χαρτοφυλακίων της ΑΕΔΑΚ υπερβαίνει τα διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) ευρώ. Ωστόσο η ΑΕΔΑΚ δεν υποχρεούται να προβεί στην ανωτέρω αύξηση όταν το σύνολο του μετοχικού της κεφαλαίου και του ποσού της αύξησης υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

Για να εκδοθεί άδεια σύστασης ΑΕΔΑΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Περί Ανωνύμων Εταιρειών), απαιτείται να έχει χορηγηθεί προηγουμένως άδεια λειτουργίας ΑΕΔΑΚ από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς².

Λαμβάνοντας υπόψη το είδος των ΟΣΕΚΑ που προτίθεται να διαχειρίζεται, η ΑΕΔΑΚ υποβάλλει με την αίτηση για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, επιχειρηματικό σχέδιο, κατάλογο των υπηρεσιών που σκοπεύει να παρέχει, τα στοιχεία των μετόχων της και έκθεση σχετικά με την οργανωτική της δομή και τα τεχνικά και οικονομικά της μέσα.

Από τα προαναφερθέντα υποβαλλόμενα στοιχεία πρέπει να προκύπτει ότι η ΑΕΔΑΚ διαθέτει:

- κατάλληλες και επαρκείς διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες,
- κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου και ασφάλειας για την ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων,
- κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου που περιλαμβάνουν, ιδίως, κανόνες για τις προσωπικές συναλλαγές των υπαλλήλων της ΑΕΔΑΚ ή για την κατοχή ή διαχείριση επενδύσεων σε χρηματοπιστωτικά μέσα με σκοπό την επένδυση ιδίων κεφαλαίων της και που εξασφαλίζουν τουλάχιστον ότι για κάθε συναλλαγή στην οποία συμμετέχει ο ΟΣΕΚΑ είναι δυνατή η εξακρίβωση της προέλευσής της, των συναλλασσομένων, της φύσης της, καθώς και του τόπου και χρόνου πραγματοποίησής της, και ότι τα στοιχεία του ενεργητικού των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται η ΑΕΔΑΚ επενδύονται σύμφωνα με τον κανονισμό ή τα καταστατικά τους έγγραφα, καθώς και σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, και
- την απαραίτητη εκείνη δομή και οργάνωση ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος ζημίας των συμφερόντων των ΟΣΕΚΑ ή των πελατών της από συγκρούσεις συμφερόντων (μεταξύ της ΑΕΔΑΚ και των πελατών της, μεταξύ δύο πελατών της, μεταξύ ενός πελάτη και ενός ΟΣΕΚΑ ή μεταξύ δύο ΟΣΕΚΑ).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν χορηγεί άδεια λειτουργίας σε ΑΕΔΑΚ:

- εάν δεν της έχει προηγουμένως κοινοποιηθεί η ταυτότητα των μετόχων, άμεσων ή έμμεσων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που κατέχουν ειδική συμμετοχή³, καθώς και το ύψος της συμμετοχής αυτής,
- εάν, εν όψει της ανάγκης για χρηστή και συνετή διοίκηση της ΑΕΔΑΚ, κρίνει ανεπαρκή την καταλληλότητα των μετόχων του προηγούμενου εδαφίου.

Επιπλέον, όταν υφίστανται στενοί δεσμοί μεταξύ της ΑΕΔΑΚ και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν χορηγεί άδεια λειτουργίας εάν οι στενοί αυτοί δεσμοί εμποδίζουν την αποτελεσματική άσκηση εποπτείας.

² Η άδεια λειτουργίας που χορηγείται σε ΑΕΔΑΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4099/2012 ισχύει και στα άλλα κράτη μέλη.

³ Ως ειδική συμμετοχή νοείται η συμμετοχή, άμεση ή έμμεση, σε μια ΑΕΔΑΚ, η οποία αντιπροσωπεύει τουλάχιστον 10% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου ή η οποία επιτρέπει την άσκηση σημαντικής επιρροής στη διοίκηση της εταιρείας στην οποία υπάρχει η συμμετοχή. Για τον υπολογισμό των δικαιωμάτων ψήφου λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα ψήφου που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 10 του ν. 3556/2007.

Ως προς τις ειδικές συμμετοχές της ΑΕΔΑΚ εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τις ΑΕΠΕΥ (υπό 2.2.1.3).

Κάθε τροποποίηση του καταστατικού της ΑΕΔΑΚ, κάθε μεταβολή του μετοχικού της κεφαλαίου, καθώς και κάθε μεταβίβαση μετοχών της που έχει ως συνέπεια την απόκτηση ειδικής συμμετοχής υπόκεινται στην άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς⁴.

Εταιρεία διαχείρισης δεν επιτρέπεται να παραιτηθεί από τη διαχείριση ΟΣΕΚΑ παρά μόνον εάν εγκριθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η ανάληψη της διαχείρισης του ΟΣΕΚΑ από άλλη εταιρεία διαχείρισης, με γνώμονα τα συμφέροντα των μεριδιούχων. Η δέσμευση αυτή εξυπηρετεί προφανή αναγκαιότητα ασφάλειας και σταθερότητας.

Για λόγους αποδοτικότερης άσκησης των δραστηριοτήτων της, η ΑΕΔΑΚ μπορεί εν τούτοις να αναθέτει σε άλλη εταιρεία με έγγραφη σύμβαση ανάθεσης, τη διεξαγωγή για λογαριασμό της μιας ή περισσότερων από τις λειτουργίες της. Η σχετική ανάθεση υπόκειται σε προϋποθέσεις που ορίζονται αναλυτικά από τη νομοθεσία, όπως ενδεικτικά, η ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η μη παρεμπόδιση λόγω της ανάθεσης της άσκησης αποτελεσματικής εποπτείας της ΑΕΔΑΚ και της διαχείρισης του ΟΣΕΚΑ με τον πλέον επωφελή τρόπο για τους επενδυτές. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΕΔΑΚ δεν επιτρέπεται να αναθέτει λειτουργίες της σε βαθμό που να καθίσταται εταιρεία χωρίς ουσιαστική δραστηριότητα.

3.1.4 Η Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου

Η Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (εφεξής ΑΕΕΧ) αποτελεί την ελληνική μορφή Οργανισμού Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες Επενδύσεων «κλειστού» τύπου και έχει αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου της. Το πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας της καθορίζεται από τον ν. 3371/2005 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιρειών.

Οι μετοχές της ΑΕΕΧ είναι ονομαστικές και το ελάχιστο μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

Η άδεια σύστασης της ΑΕΕΧ προϋποθέτει την προηγούμενη χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για την έκδοση της οποίας εκτιμώνται:

- η οργάνωση, τα τεχνικά και τα οικονομικά μέσα που διαθέτει η ΑΕΕΧ,
- η αξιοπιστία, η πείρα, η επαγγελματική ικανότητα και το ήθος των προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν, και
- η καταλληλότητα των μετόχων της που κατέχουν ειδική συμμετοχή.

Η άδεια σύστασης της ΑΕΕΧ προϋποθέτει την προηγούμενη χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για την έκδοση της οποίας εκτιμώνται:

⁴ Η συμβατική μεταβίβαση μετοχών χωρίς άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι άκυρη εάν ο αποκτών, διά της μεταβίβασης αυτής, συγκεντρώνει μετοχές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΕΔΑΚ. Κάθε άλλη μεταβίβαση μετοχών της ΑΕΔΑΚ γνωστοποιείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία δικαιούται να ζητεί για τους μετόχους όσα στοιχεία θεωρεί απαραίτητα, εφόσον κρίνει ότι είναι δυνατόν οι μέτοχοι αυτοί να επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τη διοίκηση της ΑΕΔΑΚ.

- η οργάνωση, τα τεχνικά και τα οικονομικά μέσα που διαθέτει η ΑΕΕΧ,
- η αξιοπιστία, η πείρα, η επαγγελματική ικανότητα και το ήθος των προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν, και
- η καταλληλότητα των μετόχων της που κατέχουν ειδική συμμετοχή.

Η ΑΕΕΧ υποχρεούται να υποβάλει αίτηση εισαγωγής των μετοχών της σε οργανωμένη Αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα εντός έξι μηνών από τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Εάν μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας οι μετοχές της ΑΕΕΧ δεν έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας της και η εταιρεία τίθεται υπό εκκαθάριση.

Η εισαγωγή των μετοχών της ΑΕΕΧ γίνεται μετά την ολοκλήρωση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια προσφορά ύψους τουλάχιστον δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Στην περίπτωση που, μετά τη δημόσια προσφορά, το συγκεκριμένο ποσό υπολείπεται των 10.000.000 €, η αποφασισθείσα αύξηση είναι άκυρη και το συγκεντρωθέν ποσό επιστρέφεται στους επενδυτές.

Η νομοθεσία προσδιορίζει συγκεκριμένα τις επιτρεπόμενες στην ΑΕΕΧ επενδύσεις, οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά σε:

- κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που έχουν γίνει δεκτά ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε Οργανωμένη Αγορά, που εδρεύει ή λειτουργεί σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή σε άλλη αγορά κρατών μελών, εποπτευόμενη, που λειτουργεί κανονικά, είναι αναγνωρισμένη και ανοικτή στο κοινό, ή σε χρηματιστήριο αξιών τρίτου κράτους⁵ ή άλλη αγορά που εποπτεύεται, λειτουργεί κανονικά, είναι αναγνωρισμένη και ανοικτή προς το κοινό,
- νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες, κατόπιν άδειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εφόσον οι όροι έκδοσης περιλαμβάνουν την υποχρέωση υποβολής αίτησης για επίσημη εισαγωγή σε χρηματιστήριο αξιών ή σε άλλη αγορά που εμπίπτει σε μια από τις ως άνω υποπερίπτώσεις, και εφόσον η εισαγωγή αυτή θα πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός ενός έτους από την έκδοση,
- μερίδια ΟΣΕΚΑ, οι οποίοι είναι εγκεκριμένοι βάσει των εθνικών νομοθεσιών με τις οποίες επήλθε εναρμόνιση με την Οδηγία 85/611/ΕΟΚ,
- μερίδια άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, ανεξάρτητα από το εάν εδρεύουν σε κράτος μέλος εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικά στο στοιχείο στ) της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 3371/2005,
- καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα, αποδοτέες στους καταθέτες σε πρώτη ζήτηση ή προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας μέχρι 12 μηνών, εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος ή εάν η καταστατική έδρα του πιστωτικού ιδρύματος βρίσκεται σε τρίτη χώρα, εφόσον υπόκειται σε καθεστώς προληπτικής εποπτείας το οποίο θεωρείται τουλάχιστον ισοδύναμο με αυτό που ισχύει στην Ελλάδα⁶,

⁵ Τα εν λόγω χρηματιστήρια αξιών και οι εν λόγω αγορές ορίζονται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

⁶ Οι τρίτες χώρες που εμπίπτουν στην υποπερίπτωση αυτή ορίζονται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ύστερα από γνώμη της Τράπεζα Ελλάδος.

- παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των εξομοιούμενων με αυτά μέσων που διακανονίζονται σε μετρητά τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μία από τις αγορές που αναφέρονται στην πρώτη ως άνω υποπερίπτωση ή παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικά στο στοιχείο η) της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 3371/2005, και
- μέσα χρηματαγοράς εκτός των διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά που εμπίπτουν στην πρώτη ως άνω υποπερίπτωση, εφόσον η έκδοση ή ο εκδότης των μέσων αυτών υποκειται σε ρυθμίσεις για την προστασία των επενδυτών και εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικά στο στοιχείο θ) της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 3371/2005.

Όπως και για τους ΟΣΕΚΑ «ανοικτού τύπου», η νομοθεσία θέτει ταυτόχρονα και ποσοτικούς περιορισμούς-επενδυτικά όρια στις ανωτέρω κατά είδος επιτρεπόμενες επενδύσεις, οι οποίοι αποσκοπούν στην ορθή κατανομή του επενδυτικού κινδύνου⁷.

Η ΑΕΕΧ μπορεί να αναθέτει σε μία ή και περισσότερες εταιρείες τις δραστηριότητές της, εφόσον ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και υπογράφεται σχετική σύμβαση ανάθεσης περιέχουσα το κατά νόμο ελάχιστο περιεχόμενο. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο, η ΑΕΕΧ διατηρεί την ευθύνη έναντι τρίτων σχετικά με τις ανατεθείσες δραστηριότητές της.

Η ΑΕΕΧ θέτει στη διάθεση του επενδυτικού κοινού κάθε τρίμηνο πίνακα των επενδύσεών της, όπου αναγράφονται πληροφορίες για κάθε επένδυση, καθώς επίσης και για το σύνολο των επενδύσεών της.

⁷ Ειδικότερα, επιτρέπεται:

- η τοποθέτηση μέχρι 10% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της ΑΕΕΧ σε κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη,
- κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι το 35% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της ΑΕΕΧ σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη, όταν οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένα από κράτος μέλος ή από τρίτα κράτη ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό στον οποίον συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη,
- το σύνολο των επενδύσεων της περίπτωσης αυτής επιτρέπεται να αυξηθεί μέχρι το 100% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της ΑΕΕΧ, εφόσον η ΑΕΕΧ κατέχει κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που ανήκουν σε έξι διαφορετικές εκδόσεις και οι αξίες που ανήκουν στην ίδια έκδοση δεν υπερβαίνουν το 35% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της.

Οι επενδύσεις σε:

- ΟΣΕΚΑ εγκεκριμένους βάσει της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ ή σε άλλους τύπους ΟΣΕΚΑ δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 10% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της,
- κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς που έχουν εκδοθεί από έναν οργανισμό και οι επενδύσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία έχουν ως υποκείμενη αξία κινητές αξίες του εν λόγω οργανισμού δεν πρέπει να υπερβαίνουν αθροιστικά το 35% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της ΑΕΕΧ.

Η ΑΕΕΧ δεν επιτρέπεται να:

- συνδυάζει, αθροιστικά, άνω του 20% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της σε: (α) επενδύσεις σε κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς που έχουν εκδοθεί από έναν οργανισμό και (β) κινδύνους από θέσεις σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα μέσα με αντισυμβαλλόμενο τον οργανισμό αυτόν,
- επενδύει, αθροιστικά, ποσοστό μεγαλύτερο του 20% της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της σε κινητές αξίες και σε μέσα εταιρειών του ίδιου ομίλου,
- αποκτά ποσοστό μεγαλύτερο του 10%: (α) των μετοχών είτε με δικαίωμα ψήφου είτε χωρίς δικαίωμα ψήφου ενός εκδότη, (β) του συνόλου των ομολόγων ενός εκδότη, (γ) των μέσων χρηματαγοράς ενός εκδότη, (δ) των μεριδίων ενός Αμοιβαίου Κεφαλαίου ή άλλου οργανισμού συλλογικών επενδύσεων.

Τέλος, δεν επιτρέπεται ο συνολικός κίνδυνος από θέσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα στον οποίο εκτίθεται το χαρτοφυλάκιο της ΑΕΕΧ να υπερβαίνει την τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου της. Ως τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου της ΑΕΕΧ νοείται η αξία του χαρτοφυλακίου της που αποτιμάται σε ημερήσια βάση σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας μείον τα ρευστά διαθέσιμα που προορίζονται για την κάλυψη των τρεχόντων εξόδων λειτουργίας της και δεν φυλάσσονται στον θεματοφύλακα.

3.2 Ειδικά: Το αμοιβαίο κεφάλαιο και η ΑΕΕΜΚ

3.2.1 Αδειοδότηση και λειτουργία ΟΣΕΚΑ

Για τη λειτουργία ΟΣΕΚΑ απαιτείται άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη.

3.2.1.1 Αμοιβαίο κεφάλαιο

Προκειμένου να χορηγηθεί η σχετική άδεια σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου, η εταιρεία διαχείρισης υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα ακόλουθα στοιχεία:

- κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου, υπογεγραμμένο από την εταιρεία διαχείρισης και τον θεματοφύλακα,
- δήλωση πιστωτικού ιδρύματος ότι δέχεται να κατατίθενται σε αυτό τα στοιχεία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και να ασκεί καθήκοντα θεματοφύλακά του, και
- αναλυτικό κατάλογο των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου συνολικής αξίας τουλάχιστον τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ, αποτιμώμενων συμφωνά με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του ν. 4099/2012 (το ποσό αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς).

3.2.1.2 ΑΕΕΜΚ

Προκειμένου να χορηγηθεί η σχετική άδεια λειτουργίας, μια ΑΕΕΜΚ υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα ακόλουθα στοιχεία:

- καταστατικά έγγραφα της ΑΕΕΜΚ,
- δήλωση πιστωτικού ιδρύματος ότι δέχεται να κατατίθενται σε αυτό τα στοιχεία του ενεργητικού της ΑΕΕΜΚ, καθώς και να ασκεί καθήκοντα θεματοφύλακά της,
- δήλωση εταιρείας διαχείρισης ότι δέχεται να ορισθεί ως εταιρεία διαχείρισης της ΑΕΕΜΚ, στην περίπτωση που η ΑΕΕΜΚ δεν προτίθεται να ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της, καθώς και το σχέδιο της σχετικής σύμβασης μεταξύ της υπό σύσταση ΑΕΕΜΚ και της εταιρείας διαχείρισης, και
- αναλυτικό κατάλογο των στοιχείων του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της ΑΕΕΜΚ ύψους τουλάχιστον τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ εφόσον έχει ορισθεί εταιρεία διαχείρισης ή, εναλλακτικά, τουλάχιστον οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ εφόσον δεν έχει ορισθεί εταιρεία διαχείρισης. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΕΜΚ δύναται να κατανέμεται σε επί μέρους επενδυτικά τμήματα, καθένα από τα οποία θα έχει αρχικό ενεργητικό ύψους τουλάχιστον τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ (τα ποσά αυτά δύναται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς).

Ένα αμοιβαίο κεφάλαιο λαμβάνει άδεια σύστασης μόνον εφόσον η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει εγκρίνει την εταιρεία διαχείρισης, τον θεματοφύλακα και τον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Μια ΑΕΕΜΚ λαμβάνει άδεια λειτουργίας μόνον εφόσον η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει εγκρίνει τα καταστατικά της έγγραφα, τον θεματοφύλακα και την εταιρεία διαχείρισης, εφόσον έχει ορισθεί.

Ειδικότερα, για την αδειοδότηση ΟΣΕΚΑ, ελέγχει:

- τη νομιμότητα του κανονισμού του αμοιβαίου κεφαλαίου ή των καταστατικών του εγγράφων,
- τη νόμιμη σύνθεση και το ύψος του ενεργητικού του ή του αρχικού μετοχικού του κεφαλαίου, και
- το κατά πόσο υπάρχει επαρκής μέριμνα για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των μεριδιούχων του.

Εταιρεία διαχείρισης με καταστατική έδρα σε άλλο κράτος μέλος που έχει λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ, έχει τη δυνατότητα σύστασης ΟΣΕΚΑ ή να ορίζεται ως εταιρεία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ, κατόπιν άδειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Για την αδειοδότηση ΟΣΕΚΑ δεν απαιτείται η εταιρεία διαχείρισής του να έχει την καταστατική της έδρα ή να έχει αναθέσει ή να ασκεί οποιαδήποτε δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι, δεν χορηγείται άδεια λειτουργίας ή σύστασης ΟΣΕΚΑ εφόσον:

- η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνει ότι η ΑΕΕΜΚ δεν πληροί τις προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας,
- η εταιρεία διαχείρισης του ΟΣΕΚΑ δεν έχει λάβει άδεια να λειτουργεί ως εταιρεία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ στο κράτος μέλος καταγωγής της,
- τα μέλη του Δ.Σ. και τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας διαχείρισης ή, κατά περίπτωση της ΑΕΕΜΚ και του θεματοφύλακα, δεν διαθέτουν την απαιτούμενη αξιοπιστία και επαρκή επαγγελματική εμπειρία, μεταξύ άλλων και σε σχέση με το είδος του ΟΣΕΚΑ που θα είναι αντικείμενο της διαχείρισης. Για τον σκοπό αυτό ανακοινώνονται αμέσως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τόσο η ταυτότητα των ανωτέρω προσώπων όσο και κάθε αντικατάστασή τους,
- ο κανονισμός ή τα καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ δεν επιτρέπουν τη διάθεση των μεριδίων του στην Ελλάδα.

3.2.1.3 Χορήγηση άδειας λειτουργίας ΑΕΕΜΚ

Για να εκδοθεί άδεια σύστασης ΑΕΕΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, απαιτείται να έχει χορηγηθεί προηγουμένως άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η ΑΕΕΜΚ μπορεί να αρχίσει τις δραστηριότητές της μόνο μετά τη χορήγηση της άδειας σύστασης. Η καταστατική έδρα και η κεντρική διοίκηση της ΑΕΕΜΚ πρέπει να βρίσκονται στην Ελλάδα.

Η ΑΕΕΜΚ που προτίθεται **να ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της** υποβάλλει, με την αίτηση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, επιχειρηματικό σχέδιο και έκθεση σχετικά με την οργανωτική δομή και τα τεχνικά και οικονομικά της μέσα, από τα οποία να προκύπτει ότι:

- διαθέτει κατάλληλες και επαρκείς διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες,
- κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου και ασφάλειας για την ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων,
- κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου που περιλαμβάνουν, ιδίως, κανόνες για τις προσωπικές συναλλαγές των υπαλλήλων της ή για την κατοχή ή διαχείριση επενδύσεων

σε χρηματοπιστωτικά μέσα με σκοπό την επένδυση ιδίων κεφαλαίων της και που εξασφαλίζουν τουλάχιστον ότι για κάθε συναλλαγή στην οποία συμμετέχει η ΑΕΕΜΚ είναι δυνατή η εξακρίβωση της προέλευσής της, των συναλλασσομένων, της φύσης της, καθώς και του τόπου και χρόνου πραγματοποίησής της, και ότι τα στοιχεία του ενεργητικού της ΑΕΕΜΚ επενδύονται σύμφωνα με τα καταστατικά της έγγραφα, καθώς και τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας,

- οι εργασίες της ΑΕΕΜΚ διευθύνονται από δύο τουλάχιστον πρόσωπα τα οποία διαθέτουν την απαιτούμενη αξιοπιστία και επαρκή επαγγελματική εμπειρία,
- τυχόν στενοί δεσμοί μεταξύ της ΑΕΕΜΚ και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων δεν παρακωλύουν την αποτελεσματική άσκηση της εποπτείας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν χορηγεί άδεια λειτουργίας, εάν οι νομικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ενός τρίτου κράτους που διέπουν ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τα οποία η ΑΕΕΜΚ διατηρεί στενούς δεσμούς, παρακωλύουν την αποτελεσματική άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων.

3.2.2 Απόκτηση και εξαγορά μεριδίων ΟΣΕΚΑ

Το ενεργητικό του **αμοιβαίου κεφαλαίου** διαιρείται σε ίσης αξίας ονομαστικά μερίδια ή, εφόσον τα μερίδια του αμοιβαίου κεφαλαίου δεν είναι εισηγμένα σε οργανωμένη αγορά και σε ονομαστικά κλάσματα μεριδίου.

Το ενεργητικό της **ΑΕΕΜΚ** διαιρείται σε ίσης αξίας ονομαστικές και πλήρως αποπληρωθείσες μετοχές ή, εφόσον οι μετοχές της ΑΕΕΜΚ δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, και σε ονομαστικά κλάσματα μετοχής. Οι μετοχές της ΑΕΕΜΚ δεν έχουν ονομαστική αλλά κυμαινόμενη αξία. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΕΜΚ είναι ίσο με την εκάστοτε αξία του ενεργητικού της, μετά την αφαίρεση των υποχρεώσεών της, και αυξομειώνεται με την έκδοση νέων μετοχών ή την εξαγορά ή εξόφληση παλαιών, χωρίς να απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας αύξησης ή μείωσης του κεφαλαίου της που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

Τα μερίδια ΟΣΕΚΑ δύνανται να διακρίνονται σε διαφορετικές κατηγορίες (classes), οι οποίες παρέχουν διαφορετικά δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά σε θέματα όπως:

- οι προμήθειες διάθεσης και εξαγοράς,
- η κατηγορία των επενδυτών στους οποίους απευθύνονται,
- η αμοιβή της εταιρείας διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, της ΑΕΕΜΚ,
- το ελάχιστο ποσό επένδυσης ή οποιοσδήποτε συνδυασμός των ανωτέρω⁸.

Η συμμετοχή στον ΟΣΕΚΑ αποδεικνύεται με την καταχώρηση των αντίστοιχων μεριδίων και των στοιχείων του δικαιούχου ή των δικαιούχων τους σε ειδικό ηλεκτρονικό αρχείο της εταιρείας διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, της ΑΕΕΜΚ ή, εφόσον τα μερίδια του ΟΣΕΚΑ είναι εισηγμένα σε οργανωμένη αγορά, με την καταχώρηση των μεριδίων και των στοιχείων των δικαιούχων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων.

⁸ Τα μερίδια της ίδιας κατηγορίας παρέχουν ίδια δικαιώματα στους μεριδιούχους τους. Τυχόν κόστος που προκύπτει κατά την έκδοση νέας κατηγορίας μεριδίων λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της τιμής του μεριδίου της νέας κατηγορίας. Η τιμή του μεριδίου υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε κατηγορία μεριδίων.

Για την απόκτηση μεριδίων ΟΣΕΚΑ απαιτούνται:

- υποβολή αίτησης του υποψήφιου μεριδιούχου προς την εταιρεία διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, την ΑΕΕΜΚ, με τρόπο που καθορίζεται από την εταιρεία διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, την ΑΕΕΜΚ, ο οποίος διασφαλίζει την ταυτοποίηση των στοιχείων του υποψήφιου μεριδιούχου,
- χορήγηση του εντύπου «Βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές»,
- καταβολή στον θεματοφύλακα του συνόλου της αξίας των μεριδίων σε μετρητά ή/και, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την εταιρεία διαχείρισης, σε κινητές αξίες.

Η τιμή διάθεσης των μεριδίων ΟΣΕΚΑ προσδιορίζεται με βάση την αξία του μεριδίου την ημέρα υποβολής της αίτησης για την απόκτηση των μεριδίων, σύμφωνα με τους κανόνες αποτίμησης του ενεργητικού ΟΣΕΚΑ κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του ν. 4099/2012.

Η εταιρεία διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, η ΑΕΕΜΚ, μπορεί να διαθέτει μερίδια του ΟΣΕΚΑ απευθείας ή/και μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων, εταιρειών διαχείρισης, ασφαλιστικών εταιρειών, εταιρειών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) και ανωνύμων εταιρειών επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ).

Όλα τα παραπάνω πρόσωπα (τα οποία διαθέτουν μερίδια ΟΣΕΚΑ) οφείλουν να ζητούν από τον υποψήφιο μεριδιούχο να παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

- τις γνώσεις,
- την εμπειρία, και
- τον κίνδυνο που είναι διατεθειμένος να αναλάβει αναφορικά με την επένδυση σε συγκεκριμένο ΟΣΕΚΑ,

προκειμένου να εκτιμήσουν κατά πόσον ο συγκεκριμένος ΟΣΕΚΑ είναι κατάλληλος για τον μεριδιούχο.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους υφιστάμενους μεριδιούχους ΟΣΕΚΑ που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν νέες επενδύσεις, εφόσον έχει μεταβληθεί κάποια από τις πληροφορίες που έχουν ήδη παράσχει. Εφόσον κρίνουν, βάσει των πληροφοριών που έχουν λάβει, ότι ο συγκεκριμένος ΟΣΕΚΑ δεν είναι κατάλληλος για τον υποψήφιο μεριδιούχο, οφείλουν να τον προειδοποιήσουν σχετικά.

Εάν ο υποψήφιος μεριδιούχος δεν παράσχει τις παραπάνω πληροφορίες ή αν παράσχει ανεπαρκείς πληροφορίες, οφείλουν να τον προειδοποιήσουν ότι για τον λόγο αυτό δεν δύναται να κρίνουν κατά πόσον ο εν λόγω ΟΣΕΚΑ είναι κατάλληλος γι' αυτόν.

Διάθεση μεριδίων μπορεί να γίνει και χωρίς τη λήψη των παραπάνω πληροφοριών, εφόσον τα μερίδια ΟΣΕΚΑ διατίθενται κατόπιν πρωτοβουλίας του μεριδιούχου, με την προϋπόθεση ότι ο μεριδιούχος έχει προειδοποιηθεί εγγράφως ότι, για τον λόγο αυτό, δεν υπάρχει υποχρέωση να αξιολογηθεί εάν ο συγκεκριμένος ΟΣΕΚΑ είναι κατάλληλος γι' αυτόν.

Όλες οι παραπάνω προειδοποιήσεις μπορούν να παρέχονται σε τυποποιημένη μορφή.

Η αποδοχή των αιτήσεων συμμετοχής στον ΟΣΕΚΑ αποφασίζεται από την εταιρεία διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, την ΑΕΕΜΚ, σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού ή των καταστατικών του εγγράφων.

Η εξαγορά των μεριδίων ΟΣΕΚΑ από την εταιρεία διαχείρισης ή την ΑΕΕΜΚ (κατά περίπτωση) είναι υποχρεωτική όταν τη ζητήσει ο μεριδιούχος, ο οποίος υποβάλλει προς τον σκοπό αυτό γραπτή αίτηση στην εταιρεία⁹. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όταν επιβάλλεται από τις περιστάσεις και προς το συμφέρον των μεριδιούχων –και κατόπιν άδειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς– είναι δυνατή η αναστολή της εξαγοράς μεριδίων για χρονικό διάστημα μέχρι τριών μηνών κατόπιν σχετικής αίτησης της εταιρείας διαχείρισης ή της ΑΕΕΜΚ, το οποίο μπορεί να παραταθεί για άλλους τρεις μήνες κατ' ανώτατο όριο. Η αναστολή της εξαγοράς και η λήξη ή η ανάκλησή της αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας διαχείρισης/ή ΑΕΕΜΚ στο διαδίκτυο. Στην ανακοίνωση της αναστολής της εξαγοράς προσδιορίζεται και το χρονικό σημείο της λήξης της. Απόφαση περί αναστολής της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ μπορεί να ληφθεί και με πρωτοβουλία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με γνώμονα το συμφέρον των μεριδιούχων ή/και του επενδυτικού κοινού.

3.2.3 Οι επενδύσεις του ΟΣΕΚΑ

Οι επενδύσεις του ΟΣΕΚΑ υπόκεινται σε περιορισμούς που τίθενται από τη νομοθεσία και αφορούν αφενός μεν τα είδη των κινητών αξιών και τα χρηματοπιστωτικά μέσα εν γένει στα οποία μπορεί να επενδύει ο ΟΣΕΚΑ (υπό 3.2.3.1) και αφετέρου τα «ποσοτικά» επενδυτικά όρια ανά κατηγορία (και συνδυασμό) επιτρεπόμενων επενδύσεων (υπό 3.2.3.2).

3.2.3.1 Επιτρεπόμενες επενδύσεις του ΟΣΕΚΑ

Οι επενδύσεις του ΟΣΕΚΑ επιτρέπεται να πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε:

- κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που γίνονται δεκτά ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά, ή σε κάποια άλλη αγορά κράτους μέλους, εποπτευόμενη, που λειτουργεί κανονικά και είναι αναγνωρισμένη και ανοικτή στο κοινό, ή σε χρηματιστήριο αξιών τρίτου κράτους ή σε άλλη αγορά τρίτου κράτους, εποπτευόμενη, που λειτουργεί κανονικά, είναι αναγνωρισμένη και ανοικτή στο κοινό¹⁰,
- νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες, εφόσον οι όροι έκδοσης περιλαμβάνουν την υποχρέωση υποβολής αίτησης για επίσημη εισαγωγή σε χρηματιστήριο αξιών ή σε άλλη αγορά που εμπίπτει σε μία από τις ως άνω υποπεριπτώσεις και εφόσον η εισαγωγή αυτή θα πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός ενός έτους από την έκδοση,
- μερίδια ΟΣΕΚΑ εγκεκριμένων βάσει του ν. 4099/2012 ή της Οδηγίας 2009/65/EK εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται ειδικά στο στοιχείο ε) της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4099/2012,
- καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα αποδοτέες στους καταθέτες σε πρώτη ζήτηση ή προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας μέχρι δώδεκα μηνών, εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος, ή εάν η καταστατική έδρα του πιστωτικού ιδρύματος βρίσκεται σε τρίτη χώρα, εφόσον υπόκειται σε καθεστώς προληπτικής εποπτείας, το οποίο θεωρείται τουλάχιστον ισοδύναμο με αυτό που προβλέπει η κοινοτική νομοθεσία¹¹,

⁹ Τα μερίδια ΟΣΕΚΑ εξαγοράζονται στην τιμή εξαγοράς των μεριδίων της ημέρας υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η τιμή αυτή προσδιορίζεται με βάση την αξία του μεριδίου του ΟΣΕΚΑ της ίδιας ημέρας.

¹⁰ Τα εν λόγω χρηματιστήρια αξιών και οι εν λόγω αγορές ορίζονται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

¹¹ Οι τρίτες χώρες της υποπερίπτωσης αυτής ορίζονται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ύστερα από γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος.

- παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των εξομοιούμενων με αυτά μέσων που διακανονίζονται σε μετρητά, τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μία από τις αγορές που αναφέρονται στην πρώτη ως άνω υποπερίπτωση ή παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικά στο στοιχείο ζ) της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4099/2012, και
- μέσα χρηματαγοράς, εκτός των διαπραγματεύσιμων σε εποπτευόμενη αγορά, εφόσον η έκδοση ή ο εκδότης των μέσων αυτών υπόκειται σε ρυθμίσεις για την προστασία των επενδυτών και των κεφαλαίων τους και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικά στο στοιχείο η) της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4099/2012.

Η επένδυση του ΟΣΕΚΑ σε άλλες κινητές αξίες και σε άλλα μέσα χρηματαγοράς εκτός των προαναφερθέντων επιτρέπεται μόνο εφόσον δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του καθαρού ενεργητικού του και μόνο κατόπιν άδειας της Επιτροπής της Κεφαλαιαγοράς. Επίσης, ο ΟΣΕΚΑ δεν επιτρέπεται να αποκτά πολύτιμα μέταλλα ή παραστατικούς τίτλους αυτών.

3.2.3.2 Επενδυτικά όρια του ΟΣΕΚΑ

Εκ παραλλήλου, τα επενδυτικά όρια του ΟΣΕΚΑ καθορίζονται περιοριστικά από τη νομοθεσία με γνώμονα την ορθή κατανομή του επενδυτικού κινδύνου.

Ειδικότερα, επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι ποσοστό:

- 10% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ σε κινητές αξίες ή/και μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη, ενώ εξαιρετικά το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί έως το 35% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, όταν οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένα από κράτος μέλος ή από τρίτα κράτη ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη,
- 40% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς εκδοτών σε καθέναν από τους οποίους έχει επενδύσει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του καθαρού ενεργητικού του¹².

Κατ' εξαίρεση των προαναφερθέντων, επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι του 25% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ σε ομολογίες που εκδίδονται από πιστωτικό ίδρυμα που έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος και υπόκειται διά νόμου σε ειδικό καθεστώς δημόσιας εποπτείας

¹² Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τις καταθέσεις, καθώς και για πράξεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται σε ό,τι αφορά τις επιτρεπόμενες επενδύσεις σε αυτά (υπό 3.3.4.1). Επίσης, οι κινητές αξίες και τα μέσα της χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη όταν έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένα από κράτος μέλος ή από τρίτα κράτη ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, καθώς επίσης και οι ομολογίες που εκδίδονται από πιστωτικό ίδρυμα που έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος και υπόκειται διά νόμου σε ειδικό καθεστώς δημόσιας εποπτείας που επιτρέπει την προστασία των ομολογιούχων, δεν αθροίζονται με τις λοιπές επενδύσεις σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς κατά τον υπολογισμό του ορίου του 40% σύμφωνα με τα προαναφερθέντα.

Το σύνολο των επενδύσεων σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς επιτρέπεται να αυξηθεί μέχρι το 100% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις:

- ο ΟΣΕΚΑ έχει επενδύσει σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που ανήκουν τουλάχιστον σε έξι διαφορετικές εκδόσεις και οι αξίες που ανήκουν σε κάθε έκδοση δεν υπερβαίνουν το 30% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, και
- στον κανονισμό ή στα καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ αναγράφονται αναλυτικά τα κράτη ή οι δημόσιοι διεθνείς οργανισμοί που εκδίδουν ή εγγυώνται τις κινητές αξίες και τα μέσα χρηματαγοράς στις οποίες προτίθεται ο ΟΣΕΚΑ να επενδύσει άνω του 35% του καθαρού ενεργητικού του.

που επιτρέπει την προστασία των ομολογιούχων. Σε περίπτωση που ο ΟΣΕΚΑ επενδύσει πάνω από 5% του καθαρού ενεργητικού του σε ομολογίες του ιδίου εκδότη κατά τα αμέσως ανωτέρω, η συνολική αξία αυτών των επενδύσεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 80% του καθαρού ενεργητικού του.

Τέλος, ο ΟΣΕΚΑ δεν επιτρέπεται να τοποθετεί άνω του 20% του καθαρού ενεργητικού του σε καταθέσεις στο ίδιο πιστωτικό ίδρυμα. Επίσης, ο ΟΣΕΚΑ δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να συνδυάζει αθροιστικά άνω του 20% του καθαρού ενεργητικού του σε:

- επενδύσεις σε κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς που έχουν εκδοθεί από τον ίδιο οργανισμό,
- καταθέσεις στον οργανισμό αυτό, ή/και
- κινδύνους από πράξεις εξωχρηματιστηριακών παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που διενεργήθηκαν με τον οργανισμό αυτό.

Η έκθεση κινδύνου ως προς έναν αντισυμβαλλόμενο στον οποίο εκτίθεται ο ΟΣΕΚΑ κατά τη διενέργεια πράξης εξωχρηματιστηριακού παραγώγου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει:

- το 10% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ όταν ο αντισυμβαλλόμενος είναι πιστωτικό ίδρυμα, και
- το 5% του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

3.2.4 Ο κανονισμός και τα καταστατικά έγγραφα ΟΣΕΚΑ

Όπως προαναφέρθηκε (υπό 3.2.1), η έγκριση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του κανονισμού/των καταστατικών εγγράφων του ΟΣΕΚΑ, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη άδειας λειτουργίας ή σύστασης ΟΣΕΚΑ. Ο κανονισμός του αμοιβαίου κεφαλαίου και τα καταστατικά έγγραφα της ΑΕΕΜΚ περιέχουν αναγκαστικά τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- την ονομασία/επωνυμία και τη διάρκεια του ΟΣΕΚΑ,
- την επωνυμία της εταιρείας διαχείρισης και του θεματοφύλακα,
- τον επενδυτικό σκοπό του αμοιβαίου κεφαλαίου ή της ΑΕΕΜΚ, ανά επενδυτικό τμήμα όπου προβλέπεται, την επενδυτική πολιτική του ΟΣΕΚΑ, τους επενδυτικούς περιορισμούς και τις μεθόδους διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του, τον βαθμό των επενδυτικών κινδύνων του χαρτοφυλακίου του και τα χαρακτηριστικά του μέσου επενδυτή στον οποίο απευθύνεται ο ΟΣΕΚΑ,
- την τυχόν παροχή εγγύησης επί του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ από πιστωτικό ίδρυμα,
- το είδος των επενδύσεων στα οποία μπορεί να επενδύεται το ενεργητικό του ΟΣΕΚΑ,
- τις τυχόν κατηγορίες των μεριδίων του ΟΣΕΚΑ και την τιμή τους κατά τον χρόνο δημιουργίας τους,
- τις προμήθειες, τα έξοδα και τις αμοιβές, με διάκριση μεταξύ αυτών που βαρύνουν τους μεριδιούχους του ΟΣΕΚΑ και αυτών που καταβάλλονται από τον ίδιο τον ΟΣΕΚΑ, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού τους,
- τον χρόνο και τη διαδικασία διανομής των κερδών του ΟΣΕΚΑ,

- τους όρους συμμετοχής στον ΟΣΕΚΑ και εξαγοράς των μεριδίων του, και
- αναφορά σε συγκεκριμένες διατάξεις του ν. 4099/2012.

Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και επιπλέον των στοιχείων που αναφέρονται παραπάνω, τα καταστατικά έγγραφα της ΑΕΕΜΚ αναφέρουν ότι:

- το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΕΜΚ είναι μεταβλητό και ίσο προς την εκάστοτε καθαρή αξία του ενεργητικού της,
- το εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΕΜΚ υποδιαιρείται σε αριθμό μετοχών χωρίς ονομαστική αλλά με κυμαινόμενη αξία, και
- οι μετοχές της ΑΕΕΜΚ εξαγοράζονται από την ίδια, κατ' αίτηση των μετόχων, άμεσα ή έμμεσα, από στοιχεία του ενεργητικού της.

Ο κανονισμός του αμοιβαίου κεφαλαίου τροποποιείται από κοινού από την εταιρεία διαχείρισης και τον θεματοφύλακα. Η τροποποίηση των καταστατικών εγγράφων της ΑΕΕΜΚ καταρτίζεται από την ΑΕΕΜΚ ή, κατά περίπτωση, από την εταιρεία διαχείρισης, με τη σύμφωνη γνώμη του θεματοφύλακα και αποφασίζεται από τη γενική συνέλευση των μεριδιούχων της ΑΕΕΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 4099/2012.

Η τροποποίηση του κανονισμού ή των καταστατικών εγγράφων του ΟΣΕΚΑ εγκρίνεται στη συνέλευση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, μετά από έλεγχο της νομιμότητας των τροποποιήσεων.

Οι τροποποιήσεις αυτές αναρτώνται χωρίς καθυστέρηση στην ιστοσελίδα της εταιρείας διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, της ΑΕΕΜΚ με ταυτόχρονη ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και επιπλέον γνωστοποιούνται χωρίς καθυστέρηση σε κάθε μεριδιούχο με σταθερό μέσο. Οι τροποποιήσεις αυτές δεσμεύουν τους μεριδιούχους οι οποίοι ωστόσο έχουν το δικαίωμα, εντός τριών μηνών από την ανωτέρω γνωστοποίηση, να ζητήσουν την εξαγορά των μεριδίων τους σύμφωνα με τους όρους που ίσχυαν πριν την τροποποίηση.

3.2.5 Υποχρεώσεις σχετικά με την ενημέρωση των επενδυτών

3.2.5.1 Ενημερωτικό δελτίο ΟΣΕΚΑ

Η ΑΕΕΜΚ, για κάθε επενδυτικό της τμήμα, και η εταιρεία διαχείρισης, για κάθε αμοιβαίο κεφάλαιο που διαχειρίζεται, υποχρεούνται να συντάσσουν στην ελληνική γλώσσα ενημερωτικό δελτίο¹³.

Το ενημερωτικό δελτίο πρέπει να περιέχει τα απαραίτητα στοιχεία που επιτρέπουν στους επενδυτές να διαμορφώσουν τεκμηριωμένη γνώμη για την προτεινόμενη επένδυση και ειδικότερα, όσον αφορά τους σχετικούς κινδύνους. Περιλαμβάνει, ανεξαρτήτως των χρηματοπιστωτικών μέσων στα οποία επενδύεται το ενεργητικό του ΟΣΕΚΑ, σαφή και κατανοητή επεξήγηση των επενδυτικών κινδύνων του ΟΣΕΚΑ.

Στο ενημερωτικό δελτίο του ΟΣΕΚΑ, περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον – εφόσον δεν περιέχονται ήδη στον κανονισμό ή στα καταστατικά του έγγραφα:

¹³ Το ενημερωτικό δελτίο διατίθεται με σταθερό μέσο ή μέσω διαδικτύου και παρέχεται στους επενδυτές δωρεάν σε έντυπη μορφή, κατόπιν αιτήματός τους.

- πληροφορίες σχετικά με το αμοιβαίο κεφάλαιο ή την ΑΕΕΜΚ,
- πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία διαχείρισης του αμοιβαίου κεφαλαίου ή την εταιρεία διαχείρισης της ΑΕΕΜΚ στην περίπτωση που δεν διαχειρίζεται η ίδια το χαρτοφυλάκιο της, και
- πληροφορίες σχετικά με τον θεματοφύλακα,

το ειδικότερο περιεχόμενο των οποίων ορίζεται στην Απόφαση 17/633/20.12.2012 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ο κανονισμός του ή τα καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ενημερωτικού του δελτίου στο οποίο και προσαρτώνται.

Τα ουσιώδη στοιχεία του ενημερωτικού δελτίου πρέπει να επικαιροποιούνται χωρίς καμία καθυστέρηση μετά από κάθε μεταβολή τους.

3.2.5.2 Βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές

Η ΑΕΕΜΚ, για κάθε επενδυτικό της τμήμα, και η εταιρεία διαχείρισης, για κάθε αμοιβαίο κεφάλαιο που διαχειρίζεται, συντάσσουν στην ελληνική γλώσσα ένα σύντομο έγγραφο το οποίο περιέχει βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές. Στο έντυπο αυτό αναφέρεται ρητά ο όρος «**βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές**», ώστε το εν λόγω έγγραφο να γίνεται σαφώς αντιληπτό ως τέτοιο.

Οι βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές παρέχονται¹⁴ πριν από την υποβολή της αίτησης για την απόκτηση μεριδίων ΟΣΕΚΑ. Είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές και το περιεχόμενό τους είναι συνεπές με τα αντίστοιχα τμήματα του ενημερωτικού δελτίου.

Οι βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές περιλαμβάνουν ενδεδειγμένες πληροφορίες για τα βασικά χαρακτηριστικά του ΟΣΕΚΑ, ούτως ώστε οι επενδυτές να είναι σε θέση να κατανοούν τη φύση και τους κινδύνους του προσφερόμενου επενδυτικού προϊόντος και, ως εκ τούτου, να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις έχοντας πλήρη γνώση. Παρέχουν πληροφορίες για τα ακόλουθα ουσιώδη στοιχεία του ΟΣΕΚΑ που αφορούν:

- την επωνυμία του ΟΣΕΚΑ,
- σύντομη περιγραφή του επενδυτικού σκοπού και της επενδυτικής πολιτικής του,
- παρουσίαση των προηγούμενων αποδόσεων ή, όπου απαιτείται, σεναρίων απόδοσης,
- τα έξοδα, τις προμήθειες και τις σχετικές επιβαρύνσεις, και
- τη σχέση κινδύνου και απόδοσης της επένδυσης, καθώς και κατάλληλη καθοδήγηση και προειδοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τις επενδύσεις στον συγκεκριμένο ΟΣΕΚΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να είναι κατανοητά στους επενδυτές χωρίς παραπομπές σε άλλα έγγραφα.

Οι βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές:

¹⁴ Οι βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές παρέχονται δωρεάν στους επενδυτές με σταθερό μέσο ή μέσω διαδικτύου και αντίγραφο σε έντυπη μορφή, κατόπιν αιτήματός τους.

- αναφέρουν σαφώς τον τόπο και τρόπο πρόσβασης σε περαιτέρω πληροφορίες για την προτεινόμενη επένδυση, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του τόπου και τρόπου πρόσβασης στο ενημερωτικό δελτίο και στην ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση του ΟΣΕΚΑ,
- διατυπώνονται συνοπτικά και σε μη τεχνική γλώσσα, έχουν ενιαία μορφή και τρόπο παρουσίασης, που επιτρέπει τις συγκρίσεις και παρουσιάζονται με τρόπο κατανοητό στους ιδιώτες επενδυτές.

Η εταιρεία διαχείρισης ή η ΑΕΕΜΚ, κατά περίπτωση, μεριμνούν για την άμεση επικαιροποίηση των ουσιωδών στοιχείων των βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές, τις οποίες αναρτούν στην ιστοσελίδα τους στο διαδίκτυο¹⁵.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την Απόφαση 12/638/11.2.2013 με την οποία καθορίζεται το περιεχόμενο και η δομή των βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές και σχετικό «Υπόδειγμα των Βασικών Πληροφοριών για τους Επενδυτές».

3.2.5.3 Ανακοινώσεις και διαφημίσεις ΟΣΕΚΑ

Όλες οι ανακοινώσεις του ΟΣΕΚΑ προς τους επενδυτές πρέπει να είναι:

- ακριβείς,
- σαφείς, και
- μη παραπλανητικές.

Επιπλέον, οι διαφημιστικές ανακοινώσεις πρέπει να γίνονται αντιληπτές ως διαφημίσεις.

Εξαιρουμένου του εντύπου των βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές, κάθε άλλο ενημερωτικό ή διαφημιστικό έντυπο του ΟΣΕΚΑ πρέπει να περιέχει δήλωση με κεφαλαία γράμματα στο κάτω μέρος της πρώτης και της τελευταίας σελίδας πολυσέλιδου εντύπου ότι «Οι ΟΣΕΚΑ δεν έχουν εγγυημένη απόδοση και οι προηγούμενες αποδόσεις δεν διασφαλίζουν τις μελλοντικές». Η παραπάνω δήλωση αναφέρεται και σε κάθε ανακοίνωση του ΟΣΕΚΑ¹⁶.

Όλες οι δημοσιεύσεις του ΟΣΕΚΑ και της εταιρείας διαχείρισής του και κάθε ενημερωτικό ή διαφημιστικό υλικό τους υποβάλλονται, στη μορφή που διατίθενται στο επενδυτικό κοινό, χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

3.2.6 Ο θεματοφύλακας του ΟΣΕΚΑ

Η φύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ ανατίθεται από την εταιρεία διαχείρισης/ ΑΕΕΜΚ (κατά περίπτωση) –κατόπιν σχετικής άδειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς– σε θεματοφύλακα, που εδρεύει στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος και ασκεί δραστηριότητες μέσω υποκαταστήματος στην Ελλάδα. Ο θεματοφύλακας ευθύνεται για την ταμειακή παρακολούθηση

¹⁵ Οι βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις τους υποβάλλονται, από τον ΟΣΕΚΑ, χωρίς καθυστέρηση, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

¹⁶ Η ανωτέρω υποχρέωση δεν υφίσταται στην περίπτωση παροχής εγγύησης του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ από Πιστωτικό Ίδρυμα, καθώς και στην περίπτωση ΟΣΕΚΑ που βάσει της επενδυτικής του πολιτικής αποσκοπεί στην επίτευξη προκαθορισμένης απόδοσης. Στην τελευταία περίπτωση, ο ΟΣΕΚΑ οφείλει να συμπεριλάβει σχετική προειδοποίηση προς το επενδυτικό κοινό, στο κάτω μέρος της πρώτης και της τελευταίας σελίδας πολυσέλιδου ενημερωτικού ή διαφημιστικού εντύπου και ανακοίνωσης.

και διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, σύμφωνα με τις οδηγίες της εταιρείας διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ, εκτός εάν αυτές είναι αντίθετες προς τη νομοθεσία ή τον κανονισμό/καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ.

Η εταιρεία διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ οφείλει να παρακολουθεί την ορθή εκτέλεση των οδηγιών της από τον θεματοφύλακα.

Ο θεματοφύλακας, ο οποίος ευθύνεται έναντι της εταιρείας διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ και των μεριδούχων του ΟΣΕΚΑ για κάθε ζημία που υφίστανται από την υπαίτια μη εκτέλεση ή πλημμελή εκτέλεση των υποχρεώσεών του, συνυπογράφει τον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου και δηλώνει τη σύμφωνη γνώμη του όσον αφορά τα καταστατικά έγγραφα της ΑΕΕΜΚ (και τις ετήσιες και εξαμηνιαίες εκθέσεις του ΟΣΕΚΑ) και διασφαλίζει ότι:

- η διάθεση, η έκδοση, η εξαγορά, η καταβολή της αξίας των εξαγοραζόμενων μεριδίων, η ακύρωσή τους, καθώς και η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, ο υπολογισμός της καθαρής αξίας των μεριδίων του και η διανομή των κερδών προς τους μεριδιούχους του, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία και τον κανονισμό/καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ, και
- το τίμημα από τις συναλλαγές που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ καταβάλλεται προς αυτόν εντός των συνήθων προθεσμιών.

Ο θεματοφύλακας μπορεί να αναθέτει με προηγούμενη ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και με τη σύμφωνη γνώμη της εταιρείας διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ τη φύλαξη του συνόλου ή μέρους των στοιχείων του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ σε τρίτα πρόσωπα εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον κανονισμό ή τα καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ¹⁷.

Ο θεματοφύλακας μπορεί να αποδεσμευθεί από τα καθήκοντά του, είτε εφόσον παραιτηθεί ειδοποιώντας τρεις τουλάχιστον μήνες πριν την εταιρεία διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ, είτε εφόσον ζητηθεί η αντικατάστασή του κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρείας διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ και έγκρισής του από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Ο ορισμός νέου θεματοφύλακα διενεργείται κατόπιν έγκρισης αιτήματος της εταιρείας διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Και στις δύο ως άνω περιπτώσεις, μετά την έγκριση του νέου θεματοφύλακα, ο παραιτηθείς ή αντικατασταθείς θεματοφύλακας παραδίδει στον νέο θεματοφύλακα βάσει πρωτοκόλλου τα στοιχεία του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ και η εταιρεία διαχείρισης/ΑΕΕΜΚ ενημερώνει αμελλητί τους μεριδιούχους σχετικά με την ανάληψη καθηκόντων του νέου θεματοφύλακα μέσω σταθερού μέσου και αναρτώντας τη σχετική ενημέρωση στην ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο.

3.2.7 Η λύση και ο μετασχηματισμός ΟΣΕΚΑ

Ο ΟΣΕΚΑ λύεται για τους ακόλουθους λόγους:

- εάν ανακληθεί η άδεια σύστασης του αμοιβαίου κεφαλαίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και εάν ανακληθεί η άδεια σύστασης ή λειτουργίας της ΑΕΕΜΚ,
- μετά το πέρας της διάρκειάς του, εφόσον ο κανονισμός ή τα καταστατικά του έγγραφα

¹⁷ Ως τρίτα πρόσωπα νοούνται πιστωτικά ιδρύματα ή άλλοι οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος και υπόκεινται σε κανόνες εποπτείας τουλάχιστον ισοδύναμους με τους ισχύοντες στην Ελλάδα.

προβλέπουν καθορισμένη διάρκεια, εκτός εάν αυτά τροποποιηθούν ώστε να παραταθεί η διάρκεια του ΟΣΕΚΑ ή να καταστεί αόριστης διάρκειας,

- εάν συμβεί καθορισμένο στον κανονισμό ή στα καταστατικά του έγγραφο περιστατικό, το οποίο επιφέρει τη λύση του,
- με την εξαγορά του συνόλου των μεριδίων του,
- κατόπιν απόφασης της συνέλευσης των μεριδιούχων ΟΣΕΚΑ,
- με τη λύση, την παραίτηση, την πτώχευση, τη θέση σε αναγκαστική διαχείριση ή την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εταιρείας διαχείρισης ή του θεματοφύλακα, εάν δεν καταστεί δυνατή η αντικατάστασή τους, ή
- στην περίπτωση του αμοιβαίου κεφαλαίου, κατόπιν απόφασης της εταιρείας διαχείρισής του.

Σε περίπτωση λύσης του αμοιβαίου κεφαλαίου, το καθαρό ενεργητικό του διανέμεται από τον θεματοφύλακα κατ' εντολή της εταιρείας διαχείρισης. Μετά το πέρας της διαδικασίας διανομής του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου συντάσσεται ειδική έκθεση, η οποία υπογράφεται από την εταιρεία διαχείρισης, τον θεματοφύλακα και τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή του ΟΣΕΚΑ. Η έκθεση κοινοποιείται χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας διαχείρισης στο διαδίκτυο και τίθεται στη διάθεση των μεριδιούχων του αμοιβαίου κεφαλαίου στα σημεία διάθεσης των μεριδίων του.

Η λύση της ΑΕΕΜΚ συνεπάγεται τη θέση της σε εκκαθάριση, κατά την οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4099-2012 και κατ' αναλογία οι σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

Εάν η ΑΕΕΜΚ περιλαμβάνει περισσότερα του ενός επενδυτικά τμήματα, η λύση της επέρχεται με τη λύση και του τελευταίου τμήματός της.

Μεριδιούχοι, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των μεριδίων ΟΣΕΚΑ, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από την εταιρεία διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, την ΑΕΕΜΚ, τη σύγκληση συνελεύσεως των μεριδιούχων για οποιοδήποτε θέμα συνδέεται, άμεσα ή έμμεσα, με τη διαχείριση του ΟΣΕΚΑ. Η εταιρεία διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, η ΑΕΕΜΚ υποχρεούται να συγκαλέσει συνέλευση των μεριδιούχων ΟΣΕΚΑ το αργότερο εντός 30 ημερών από την επίδοση της σχετικής αίτησης. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να περιέχει και το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης.

Ο μετασχηματισμός του Αμοιβαίου Κεφαλαίου επιτυγχάνεται με συγχώνευση δύο ή περισσότερων αμοιβαίων κεφαλαίων ή με διάσπαση ενός αμοιβαίου κεφαλαίου σε περισσότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 54 και 56 του ν. 4099/2012. Η συγχώνευση πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέου αμοιβαίου κεφαλαίου. Για τη συγχώνευση ή διάσπαση ΑΕΕΜΚ εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παραπάνω άρθρων, καθώς και οι σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 που αφορούν διάσπαση ή συγχώνευση Ανωνύμων Εταιρειών.

3.3 Κανονισμός συμπεριφοράς ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΕΜΚ που ασκούν οι ίδιες τη διαχείρισή τους

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4099/2012, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με απόφασή της, θεσπίζει κανονισμό συμπεριφοράς τον οποίο τηρούν διαρκώς οι ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΕΜΚ που ασκούν οι ίδιες τη διαχείρισή τους, και τα πρόσωπα που εργάζονται ή συνεργάζονται μαζί τους

(εφεξής «υπόχρεα πρόσωπα»¹⁸). Στόχος του κανονισμού είναι η διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και η διασφάλιση της διαχείρισης αποκλειστικά προς το συμφέρον των επενδυτών.

Ο εν λόγω κανονισμός πρέπει να περιλαμβάνει κανόνες οι οποίοι να διασφαλίζουν, κατ' ελάχιστον, ότι τα παραπάνω φυσικά και νομικά πρόσωπα:

- ενεργούν εντίμως και νομίμως, με την απαιτούμενη προσοχή και επιμέλεια, κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων προς το συμφέρον των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζονται και χάριν της ακεραιότητας της αγοράς,
- διαθέτουν και χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους πόρους και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη δέουσα άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων,
- λαμβάνουν μέτρα ώστε να αποτρέπουν τις συγκρούσεις συμφερόντων και, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, μεριμνούν ώστε οι ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζονται να τυγχάνουν δίκαιης μεταχείρισης, και
- τηρούν όλες τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπουν την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται κατά τον πλέον επωφελή τρόπο τα συμφέροντα των πελατών τους και η ακεραιότητα της αγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την Απόφαση 15/633/20.12.2012, η οποία εξειδικεύει τις γενικές αρχές του νόμου και περιλαμβάνει 5 Τμήματα.

3.3.1 Πρώτο Τμήμα: Γενικές αρχές

Υποχρέωση εξυπηρέτησης των συμφερόντων του ΟΣΕΚΑ και των μεριδιούχων του

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της, οφείλει:

- να διασφαλίζει ότι οι μεριδιούχοι των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται τυγχάνουν δίκαιης μεταχείρισης και δεν προκρίνει την εξυπηρέτηση των συμφερόντων οποιασδήποτε ομάδας μεριδιούχων σε βάρος των συμφερόντων οποιασδήποτε άλλης ομάδας,
- να εφαρμόζει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την πρόληψη αθέμιτων πρακτικών που είναι πολύ πιθανό ότι θα επηρεάσουν αρνητικά τη σταθερότητα και την ακεραιότητα της αγοράς,
- να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται δίκαια, ορθά και διαφανή πρότυπα τιμολόγησης και συστήματα αποτίμησης για τους ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται, προς τον σκοπό εξυπηρέτησης των συμφερόντων των μεριδιούχων και να μεριμνά ώστε να αποτρέπεται η επιβολή αδικαιολόγητων επιβαρύνσεων στον ΟΣΕΚΑ και στους μεριδιούχους του.

¹⁸ Συγκεκριμένα, ως υπόχρεα πρόσωπα νοούνται τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΕΔΑΚ/ΑΕΕΧ/ΑΕΕΜΚ που ασκεί μόνη της τη διαχείρισή της, οι διαχειριστές, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που απασχολούνται από τις προαναφερθείσες εταιρείες με σύμβαση εργασίας ή έργου ή με άλλη μορφή συνεργασίας, για την εκπλήρωση του σκοπού τους. Ως διαχειριστές νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης χαρτοφυλακίου ΟΣΕΚΑ στο πλαίσιο σχετικής εντολής, είτε ως υπάλληλοι είτε ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου είτε με οποιαδήποτε άλλη σχέση.

Απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας

Επιπλέον, οφείλει:

- να επιδεικνύει υψηλό επίπεδο επιμέλειας κατά την επιλογή και παρακολούθηση των επενδύσεων, προς το συμφέρον του ΟΣΕΚΑ και για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της αγοράς,
- να διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις και κατανόηση των χρηματοπιστωτικών μέσων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται,
- να καταρτίζει γραπτές πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια και να εφαρμόζει αποτελεσματικές ρυθμίσεις, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι επενδυτικές αποφάσεις για λογαριασμό του ΟΣΕΚΑ λαμβάνονται σύμφωνα με τον επενδυτικό σκοπό, την επενδυτική στρατηγική και τα όρια κινδύνου του ΟΣΕΚΑ,
- κατά την εφαρμογή της πολιτικής για τη διαχείριση κινδύνων, και εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο με βάση τη φύση της σκοπούμενης επένδυσης, να διατυπώνει προβλέψεις και να εκπονεί αναλύσεις (βάσει αξιόπιστων πληροφοριών) αναφορικά με τη συμμετοχή της επένδυσης στη σύνθεση, τη ρευστότητα και το προφίλ κινδύνου και απόδοσης του χαρτοφυλακίου του ΟΣΕΚΑ πριν από την πραγματοποίηση της επένδυσης,
- να ενεργεί με την απαιτούμενη επιδεξιότητα, προσοχή και επιμέλεια όταν συνάπτει, διαχειρίζεται ή καταγγέλλει οποιαδήποτε συμφωνία με τρίτα πρόσωπα αναφορικά με δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων και να θεσπίζει μεθόδους για τη διαρκή αξιολόγηση της απόδοσης των τρίτων προσώπων.

3.3.2 Δεύτερο τμήμα: Διεκπεραίωση αιτήσεων απόκτησης και εξαγοράς/εξόφλησης μεριδίων

Υποχρέωση ενημέρωσης σχετικά με τη διεκπεραίωση αιτήσεων απόκτησης και εξαγοράς/εξόφλησης μεριδίων

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της, οφείλει:

- όταν διεκπεραιώνει μία αίτηση απόκτησης ή εξαγοράς/εξόφλησης μεριδίων, να αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση στον μεριδιούχο με σταθερό μέσο τη διεκπεραίωση της αίτησης, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη διεκπεραίωση,
- στην παραπάνω ενημέρωση να περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - την επωνυμία της και τα στοιχεία του μεριδιούχου,
 - την ημερομηνία και ώρα παραλαβής της αίτησης, τον τρόπο καταβολής της αξίας των μεριδίων και την ημερομηνία διεκπεραίωσης της αίτησης,
 - την ονομασία/επωνυμία του ΟΣΕΚΑ, το είδος της αίτησης (απόκτηση ή εξαγορά/εξόφληση), και τον αριθμό των μεριδίων,
 - την τιμή διάθεσης ή εξαγοράς/εξόφλησης αντίστοιχα εκάστου μεριδίου, την ημερομηνία αναφοράς για τον προσδιορισμό της αξίας του μεριδίου, την ακαθάριστη αξία της συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών διάθεσης, ή την καθαρή αξία μετά την αφαίρεση των προμηθειών εξαγοράς/εξόφλησης, και
 - το συνολικό ποσό των προμηθειών και εξόδων με τα οποία επιβαρύνθηκε ο μεριδιούχος, και, εάν το ζητήσει, ανάλυση των επιβαρύνσεων,

- όταν διεκπεραιώνει αιτήσεις ενός μεριδιούχου σε τακτική βάση, είτε να προβαίνει σε επιβεβαίωση της διεκπεραίωσης εκάστης αίτησης σύμφωνα με τα παραπάνω αναφερόμενα, είτε να γνωστοποιεί στον μεριδιούχο αυτές τις πληροφορίες, συνολικά για περισσότερες αιτήσεις, τουλάχιστον κάθε 6 μήνες. Επιπλέον παρέχει στον μεριδιούχο, κατόπιν αιτήματος, πληροφορίες σχετικά με την πορεία της αίτησής του.

3.3.3 Τρίτο τμήμα: Βέλτιστη εκτέλεση

Διενέργεια συναλλαγών για λογαριασμό των υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της:

- εξυπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται, όταν λαμβάνει αποφάσεις για διενέργεια συναλλαγών (εκτέλεση εντολών) για λογαριασμό των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται, στο πλαίσιο της διαχείρισης του χαρτοφυλακίου τους,
- λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να επιτυγχάνει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως την τιμή, το κόστος, την ταχύτητα, την πιθανότητα εκτέλεσης και διακανονισμού, τον όγκο και τη φύση της εντολής που δίνει για τη διενέργεια συναλλαγής ή οποιονδήποτε άλλο παράγοντα αφορά στην εκτέλεση της εντολής. Η βαρύτητα των ανωτέρω παραγόντων διαμορφώνεται σε συνάρτηση με τα ακόλουθα κριτήρια:
 - τον επενδυτικό σκοπό, την επενδυτική πολιτική και τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο ΟΣΕΚΑ, με βάση τα αναφερόμενα στο ενημερωτικό δελτίο και στον κανονισμό, ή κατά περίπτωση, στα καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ,
 - τα χαρακτηριστικά της εντολής, τα χαρακτηριστικά των χρηματοπιστωτικών μέσων που αφορά η εντολή, και τα χαρακτηριστικά των τόπων εκτέλεσης, στους οποίους μπορεί να προωθηθεί η εντολή προς εκτέλεση,
- θεσπίζει και εφαρμόζει πολιτικές που διασφαλίζουν ότι θα επιτυγχάνει, για τις εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο των ΟΣΕΚΑ, το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα, σύμφωνα με τα παραπάνω,
- καθιστά διαθέσιμη στους μεριδιούχους του ΟΣΕΚΑ, μέσω ανάρτησης στην ιστοσελίδα της, κατάλληλη πληροφόρηση σχετικά με την πολιτική εκτέλεσης εντολών που διαθέτει και οποιασδήποτε τυχόν ουσιαστικής τροποποίησής της,
- παρακολουθεί τακτικά την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων και της πολιτικής εκτέλεσης εντολών που διαθέτει, ώστε να εντοπίζει και, όταν είναι απαραίτητο, να διορθώνει τυχόν ανεπάρκειες,
- επανεξετάζει την πολιτική εκτέλεσης εντολών σε ετήσια βάση και κάθε φορά που μία ουσιαστική αλλαγή επηρεάζει την ικανότητά της να επιτυγχάνει το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για τους υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ,
- πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι οι εντολές που εκτέλεσε για συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο των ΟΣΕΚΑ είναι σύμφωνες με την πολιτική εκτέλεσης εντολών της.

Εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα εντολών για συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο των υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της:

- εξυπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται, όταν διαβιβάζει σε τρίτα πρόσωπα προς εκτέλεση εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο των ΟΣΕΚΑ στο πλαίσιο της διαχείρισης του χαρτοφυλακίου τους,
- λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να επιτυγχάνει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που αναφέρονται παραπάνω (την τιμή, το κόστος, κ.λπ.),
- θεσπίζει και εφαρμόζει πολιτική που διασφαλίζει την τήρηση των παραπάνω, στην οποία προσδιορίζει, για κάθε κατηγορία χρηματοπιστωτικών μέσων, τα τρίτα πρόσωπα στα οποία μπορούν να διαβιβάζονται οι εντολές προς εκτέλεση,
- καθιστά διαθέσιμη στους μεριδιούχους του ΟΣΕΚΑ, μέσω ανάρτησης στην ιστοσελίδα της, κατάλληλη πληροφόρηση σχετικά με την πολιτική εκτέλεσης εντολών από τρίτα πρόσωπα που διαθέτει και οποιασδήποτε τυχόν ουσιαστικής τροποποίησής της,
- παρακολουθεί τακτικά την αποτελεσματικότητα της πολιτικής εκτέλεσης εντολών από τρίτα πρόσωπα, ιδίως, την ποιότητα της εκτέλεσης των τρίτων προσώπων στα οποία έχει διαβιβάσει εντολές και, εφόσον είναι απαραίτητο, διορθώνει τυχόν ανεπάρκειες,
- επανεξετάζει την πολιτική εκτέλεσης εντολών από τρίτα πρόσωπα σε ετήσια βάση και κάθε φορά που μία ουσιαστική αλλαγή επηρεάζει την ικανότητά της να επιτυγχάνει το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για τους υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ,
- πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι οι εντολές που εκτέλεσε για συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο των ΟΣΕΚΑ είναι σύμφωνες με την πολιτική εκτέλεσης εντολών από τρίτα πρόσωπα που έχει θεσπίσει.

3.3.4 Τέταρτο τμήμα: Χειρισμός εντολών

Γενικές αρχές

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της:

- θεσπίζει και εφαρμόζει διαδικασίες και ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την άμεση, δίκαιη και ταχεία πραγματοποίηση των συναλλαγών στο χαρτοφυλάκιο των ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται. Οι διαδικασίες και οι ρυθμίσεις πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - διασφαλίζουν ότι οι εκτελεσθείσες εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο των υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ καταγράφονται και επιμερίζονται στους ΟΣΕΚΑ χωρίς καθυστέρηση και με ακρίβεια, και
 - διασφαλίζουν ότι κατά τα λοιπά συγκρίσιμες εντολές εκτελούνται χωρίς καθυστέρηση, με τη σειρά που λαμβάνονται, εκτός εάν τα χαρακτηριστικά της εντολής ή οι συνθήκες της αγοράς που επικρατούν δεν το επιτρέπουν, ή εάν τα συμφέροντα του ΟΣΕΚΑ απαιτούν διαφορετικό χειρισμό,

- μεριμνά ώστε χρηματοπιστωτικά μέσα ή χρηματικά ποσά που εισπράττονται μετά τον διακανονισμό της εκτελεσθείσας εντολής, πιστώνονται χωρίς καθυστέρηση και με ακρίβεια στους λογαριασμούς του ΟΣΕΚΑ που αφορούν,
- δεν κάνει κατάχρηση των πληροφοριών που αφορούν εκκρεμείς εντολές για συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο ΟΣΕΚΑ που διαχειρίζεται και λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί η κατάχρηση των πληροφοριών αυτών από τα αρμόδια πρόσωπα.

Ομαδοποίηση και επιμερισμός εντολών για συναλλαγές

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της:

- δεν επιτρέπεται να ομαδοποιεί εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο ενός ΟΣΕΚΑ μαζί με εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο άλλου ΟΣΕΚΑ ή μαζί με εντολές για λογαριασμό άλλου πελάτη ή μαζί με εντολές για ίδιο λογαριασμό, εκτός αν:
 - η ομαδοποίηση των εντολών δεν είναι πιθανό να επιφέρει ζημία στα συμφέροντα οποιουδήποτε ΟΣΕΚΑ ή πελάτη, των οποίων οι εντολές πρόκειται να ομαδοποιηθούν,
 - έχει θεσπιστεί και εφαρμόζεται πολιτική για τον επιμερισμό των εντολών,
- όταν ομαδοποιεί εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο ενός ΟΣΕΚΑ μαζί με εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο άλλου ΟΣΕΚΑ ή άλλου πελάτη και η ομαδοποιημένη εντολή εκτελείται μερικώς, επιμερίζει τις σχετικές συναλλαγές σύμφωνα με την πολιτική της για τον επιμερισμό των εντολών,
- όταν έχει ομαδοποιήσει εντολές για ίδιο λογαριασμό μαζί με εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο ΟΣΕΚΑ ή άλλων πελατών, δεν επιμερίζει τις σχετικές συναλλαγές κατά τρόπο επιζήμιο για τον ΟΣΕΚΑ ή τον άλλον πελάτη,
- όταν ομαδοποιεί εντολές που αφορούν συναλλαγές στο χαρτοφυλάκιο ενός ΟΣΕΚΑ ή άλλου πελάτη με εντολές για ίδιο λογαριασμό και η ομαδοποιημένη εντολή εκτελείται μερικώς, η ΑΕΔΑΚ επιμερίζει τις σχετικές συναλλαγές κατά προτεραιότητα στον ΟΣΕΚΑ ή στον άλλον πελάτη.

3.3.5 Πέμπτο τμήμα: Αντιπαροχές

Διαφύλαξη των συμφερόντων των ΟΣΕΚΑ

Η ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και η ΑΕΕΜΚ που ασκεί η ίδια τη διαχείρισή της:

- δεν θεωρείται ότι ενεργεί με έντιμο, δίκαιο και επαγγελματικό τρόπο για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των συμφερόντων ενός ΟΣΕΚΑ εάν, στο πλαίσιο των υπηρεσιών της διαχείρισης επενδύσεων και της παροχής διοικητικών υπηρεσιών προς τον ΟΣΕΚΑ, καταβάλλει ή λαμβάνει οποιαδήποτε αμοιβή ή προμήθεια, ή παρέχει ή δέχεται οποιοδήποτε μη χρηματικό όφελος, εκτός από:
 - την αμοιβή, την προμήθεια ή το μη χρηματικό όφελος που καταβάλλεται ή παρέχεται στον ή από τον ΟΣΕΚΑ ή τρίτο πρόσωπο για λογαριασμό του ΟΣΕΚΑ,
 - την αμοιβή, την προμήθεια ή το μη χρηματικό όφελος που καταβάλλεται ή παρέχεται σε ή από τρίτο πρόσωπο ή πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) η ύπαρξη, η φύση και το ποσό της αμοιβής, της προμήθειας ή του οφέλους ή, εάν το ποσό δεν μπορεί να προσδιορισθεί, η μέθοδος υπολογισμού του, γνωστοποιούνται στον ΟΣΕΚΑ, με πλήρη, ακριβή και κατανοητό τρόπο, πριν από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας, και
 - ii) η καταβολή της αμοιβής ή της προμήθειας ή η παροχή του μη χρηματικού οφέλους αποσκοπεί στην ενίσχυση της ποιότητας της σχετικής υπηρεσίας,
- τις κατάλληλες αμοιβές που επιτρέπουν ή είναι αναγκαίες για την παροχή της σχετικής υπηρεσίας (έξοδα φύλαξης, τέλη διακανονισμού, χρηματιστηριακά τέλη, τέλη προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κ.λπ.).

Β. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΧΑ

Την 1.6.2011 τροποποιήθηκε ο Κανονισμός του ΧΑ. Οι κυριότερες αλλαγές αναφέρονται παρακάτω:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ενότητα 5.1 (σελ. 188 του βιβλίου)

Η 2η παράγραφος αντικαθίσταται ως εξής:

Ο Κανονισμός του ΧΑ προβλέπει τις ακόλουθες κατηγορίες στις οποίες υπάγονται οι εισαγόμενες στην Αγορά Αξιών κινητές αξίες. Αυτές είναι:

- Η Γενική Κατηγορία (Κύρια Αγορά),
- Η Κατηγορία Διαπραγμάτευσης Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος,
- Η Κατηγορία Διαπραγμάτευσης Σύνθετων Χρηματοοικονομικών Προϊόντων (ΣΧΠ),
- Η Κατηγορία Διαπραγμάτευσης Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων, και

οι Ειδικές Κατηγορίες

- Επιτήρησης,
- Χαμηλής Διασποράς, και
- Προς Διαγραφή. Ενότητα 5.3 υποενότητα 5.3.1 (σελ.190 του βιβλίου).

Ενότητα 5.3 υποενότητα 5.3.1 (σελ. 190 του βιβλίου)

Η 1η παράγραφος αντικαθίσταται ως εξής:

Οι μετοχές εισάγονται στη Γενική Κατηγορία Διαπραγμάτευσης επί τη βάσει κριτηρίων που θεσπίζει ο Κανονισμός του ΧΑ. Ωστόσο, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες στον Κανονισμό του ΧΑ προϋποθέσεις, ενδέχεται να ενταχθούν στις Ειδικές Κατηγορίες Επιτήρησης, Χαμηλής Διασποράς ή Προς Διαγραφή.

Η 2η παράγραφος παραμένει ως έχει

«Επίσης, όπως προαναφέρθηκε.....σε άλλο χρηματιστήριο (υπό 5.3.6)»

Οι υποενότητες 5.3.2 έως 5.3.5 (σελ.190-196 του βιβλίου) αντικαθίστανται ως εξής:

5.3.2 Η Γενική Κατηγορία Διαπραγμάτευσης (Κύρια Αγορά)

Για την πρωτογενή εισαγωγή μετοχών στην Αγορά Αξιών και την ένταξή τους στη Γενική Κατηγορία Διαπραγμάτευσης (Κύρια Αγορά) πρέπει να πληρούνται σωρευτικά ιδίως οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η νομική κατάσταση του εκδότη πρέπει να είναι σύμφωνη προς τη νομοθεσία και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκειται όσον αφορά την ίδρυση και την καταστατική του λειτουργία.
- Τα ίδια κεφάλαια του εκδότη πρέπει να είναι κατά την υποβολή της αίτησης εισαγωγής τουλάχιστον τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, σε ενοποιημένη βάση ή, σε περίπτωση που δεν ενοποιούνται άλλες εταιρείες, σε ατομική βάση. Η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει για την εισαγωγή συμπληρωματικής σειράς μετοχών της ίδιας κατηγορίας με τις ήδη εισηγμένες.
- Ο εκδότης πρέπει να έχει δημοσιεύσει ή καταθέσει προς δημοσίευση, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του για τις τρεις τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις που προηγούνται της αίτησης εισαγωγής, οι οποίες πρέπει να είναι ελεγμένες από ορκωτό ελεγκτή. Εφόσον η εταιρεία καταρτίζει και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ισχύει το ίδιο και για τις καταστάσεις αυτές, αλλά και για τις καταστάσεις των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, με βάση τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης, της τελευταίας πριν την υποβολή της αίτησης δημοσιευμένης χρήσης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να επιτρέπει, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΧΑ, την εισαγωγή μετοχών που έχουν δημοσιεύσει οικονομικές καταστάσεις για λιγότερες των τριών οικονομικές χρήσεις, εφόσον τούτο προβλέπεται σε ειδικό νόμο ή εφόσον μια τέτοια παρέκκλιση επιβάλλεται από ειδικούς λόγους που αφορούν την εταιρεία και η πληροφόρηση που παρέχεται στο επενδυτικό κοινό είναι επαρκής, ώστε αυτό να είναι σε θέση να σχηματίσει σαφή γνώμη για την εταιρεία και τις μετοχές των οποίων ζητείται η εισαγωγή.
- Η νομική κατάσταση των μετοχών πρέπει να είναι σύμφωνη με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκεινται.
- Οι μετοχές πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες και πλήρως αποπληρωμένες, ενώ η εισαγωγή μετοχών των οποίων η κτήση υπόκειται σε έγκριση, επιτρέπεται μόνο αν η

εφαρμογή της σχετικής ρήτρας για την έγκριση δεν διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

- Πρέπει να υφίσταται επαρκής διασπορά των μετοχών στο επενδυτικό κοινό, το αργότερο κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης για την εισαγωγή τους. Η διασπορά θεωρείται επαρκής σε δύο περιπτώσεις:

(i) όταν οι μετοχές που πρόκειται να εισαχθούν είναι κατανεμημένες στο ευρύ κοινό σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των μετοχών της ίδιας κατηγορίας και, ειδικότερα, κατανέμονται σε τουλάχιστον δύο χιλιάδες (2.000) πρόσωπα από τα οποία κανένα δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του δύο τοις εκατό (2%) του συνόλου των μετοχών των οποίων ζητείται η εισαγωγή, ή

(ii) όταν, λόγω του μεγάλου αριθμού των μετοχών της ίδιας κατηγορίας και της εκτάσεως διασποράς τους στο ευρύ κοινό, διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς και με μικρότερο ποσοστό, εφόσον για εκδότες με κεφαλαιοποίηση τουλάχιστον ίση ή μεγαλύτερη των επτακοσίων εκατομμυρίων (700.000.000) ευρώ, κατανέμονται μετοχές κατά ποσοστό τουλάχιστον 15% του συνόλου των μετοχών σε επτά χιλιάδες (7.000) τουλάχιστον πρόσωπα, από τα οποία κανένα δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του δύο τοις εκατό (2%) του συνόλου των μετοχών των οποίων ζητείται η εισαγωγή.

Ειδικά και προκειμένου για τις ΑΕΕΧ, ο ελάχιστος αριθμός των προσώπων, στα οποία γίνεται η κατανομή μετοχών σύμφωνα με τα προαναφερθέντα (υπό i και ii), είναι τριακόσια (300). Σημειώνεται ότι, για την εκτίμηση της επάρκειας της διασποράς δεν λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά μετοχικού κεφαλαίου του εκδότη που κατέχουν:

- μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του,
- διευθυντικά του στελέχη,
- συγγενείς πρώτου βαθμού των υφιστάμενων μετόχων, που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) του μετοχικού κεφαλαίου του, και των διευθυντικών στελεχών του, ή
- υφιστάμενοι μέτοχοι που απέκτησαν μετοχές ένα έτος πριν την υποβολή της αίτησης εισαγωγής, εκτός αν πρόκειται για θεσμικούς επενδυτές ή εταιρείες επιχειρηματικών συμμετοχών.
- Ο εκδότης πρέπει να εμφανίζει κατ' ελάχιστον κέρδη προ φόρων τριετίας ύψους δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ και κερδοφορία προ φόρων για τις δύο τελευταίες χρήσεις, ή EBITDA (κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών, αποτελεσμάτων και αποσβέσεων) τριετίας τουλάχιστον τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ και θετικό EBITDA για τις δύο τελευταίες χρήσεις, σε ενοποιημένη βάση ή σε ατομική, εφόσον δεν ενοποιεί άλλες εταιρείες.
- Ο εκδότης πρέπει να έχει ελεγχθεί φορολογικά, για όλα τα φορολογικά αντικείμενα, για όλες τις χρήσεις για τις οποίες έχουν δημοσιευθεί, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, οι ετήσιες οικονομικές του καταστάσεις, πλην της τελευταίας. Εφόσον ο εκδότης υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η υποχρέωση φορολογικού ελέγχου καταλαμβάνει και τις εταιρείες που όφειλαν να περιληφθούν στην τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης ενοποίηση, με βάση τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης για τις χρήσεις στις οποίες καταρτίζονται ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πλην της τελευταίας. Αν ο

εκδότης ή η εταιρεία που σύμφωνα με τα προαναφερθέντα πρέπει να ελεγχθεί φορολογικά δεν εδρεύει στην Ελλάδα, ο έλεγχος διενεργείται από αναγνωρισμένο ελεγκτικό και λογιστικό οίκο διεθνούς κύρους, ο οποίος συντάσσει ειδική έκθεση για τις τυχόν φορολογικές της υποχρεώσεις.

- Ο εκδότης πρέπει να συμμορφώνεται προς τις ισχύουσες διατάξεις για την εταιρική διακυβέρνηση.
- Οι μέτοχοι που κατά τον χρόνο έγκρισης της εισαγωγής των μετοχών στην Αγορά Αξιών συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του πέντε τοις εκατό (5%) στο μετοχικό κεφάλαιο του εκδότη, επιτρέπεται να μεταβιβάσουν κατά το πρώτο έτος μετά την εισαγωγή μετοχές που αντιστοιχούν κατ' ανώτατο όριο σε ποσοστό είκοσι πέντε (25%) του συνόλου των μετοχών τους.

Η τελευταία κουκίδα (στη σελ. 193 του βιβλίου) που αναφέρεται στον Ειδικό Σύμβουλο διαγράφεται.

Επισημαίνεται ακόμη ότι για την έγκριση εισαγωγής μετοχών εκδότη, το ΧΑ μπορεί:

- Αν κρίνει ότι η δραστηριότητα του εκδότη που έχει υποβάλει αίτηση εισαγωγής των μετοχών του δεν παρουσιάζει συνοχή και πληρότητα, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κίνδυνος για το επενδυτικό κοινό, να ζητήσει την εξαγορά συνδεδεμένων κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 εταιρειών ή και εταιρειών που έχουν την ίδια μετοχική σύνθεση, από τον εκδότη ή την απορρόφηση συγκεκριμένων εταιρειών ή κλάδων των συνδεδεμένων κατά τα άνω με τον εκδότη που υπέβαλε την αίτηση εταιρειών ή ακόμη πρόσθετες διασφαλίσεις που θεωρεί απαραίτητες για την προστασία του συμφέροντος του επενδυτικού κοινού.
- Να ζητά και να αξιολογεί πρόσθετα στοιχεία ως προς την καταλληλότητα των μετοχών του εκδότη για εισαγωγή τους στη συγκεκριμένη αγορά, ιδίως ως προς την οικονομική κατάσταση του, τον κλάδο δραστηριότητας και την πορεία του, τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και την ποιότητα των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης.

Τέλος, ορίζεται ότι σε περίπτωση δημόσιας προσφοράς, η συνολική αξία των προς διάθεση μετοχών πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, προϋπόθεση που δεν ισχύει σε περίπτωση δευτερογενούς ή παράλληλης εισαγωγής.

Η ένταξη των μετοχών στις Κατηγορίες Διαπραγμάτευσης υπόκειται σε τακτική εξαμηνιαία αναθεώρηση για την οποία απαιτείται απόφαση του ΧΑ που λαμβάνεται εντός των μηνών Οκτωβρίου και Απριλίου, εκτός εάν ορίζεται από το ΧΑ διαφορετική ημερομηνία μετά από σχετική ανακοίνωση.

5.3.3 Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς

Στην Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς εντάσσονται οι μετοχές εταιρειών:

- με διασπορά μικρότερη του 15% του συνόλου των κοινών μετοχών, ή
- εφόσον λόγω έκτακτων γεγονότων που ανακοινώνονται από τον εκδότη, όπως ενδεικτικά δημόσια πρόταση ή άλλες αποκτήσεις συμμετοχών, προκύπτει διασπορά των μετοχών κατά ποσοστό μικρότερο του δέκα τοις εκατό (10%).

5.3.4 Κατηγορία Επιτήρησης

Στην Κατηγορία Επιτήρησης εντάσσονται οι μετοχές εκδότη εφόσον συντρέχει ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- ο εκδότης έχει συνολικά αρνητικά ίδια κεφάλαια,
- ο εκδότης εμφανίζει ζημιές κατά τη χρήση μεγαλύτερες από το τριάντα τοις εκατό (30%) των ιδίων κεφαλαίων, χωρίς παράλληλα να έχει προχωρήσει σε πρόσκληση Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού του κεφαλαίου,
- ο εκδότης έχει σημαντικές ληξιπρόθεσμες οφειλές,
- έχει κατατεθεί αίτηση για την υπαγωγή του εκδότη σε προ-πτωχευτική διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,
- βάσει ανακοινώσεων ή γεγονότων δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ή αβεβαιότητα ως προς το αν ο εκδότης μπορεί να συνεχίσει την επιχειρηματική του δραστηριότητα.

Περαιτέρω, στην Κατηγορία Επιτήρησης εντάσσονται μετοχές εκδοτών εφόσον διαπιστωθούν από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς:

- ασαφείς ή αρνητικές διατυπώσεις στο πιστοποιητικό του Ορκωτού Ελεγκτή,
- ελλείψεις στις περιοδικές ή ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ελλιπής ή εσφαλμένη εφαρμογή των υποχρεώσεων κατάρτισης ή δημοσιοποίησης της ετήσιας ή εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης ή των τριμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων, σε σχέση με τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία,
- μη συμμόρφωση των εκδοτών προς τη νομοθεσία για την εταιρική διακυβέρνηση ή ύπαρξη σοβαρών ελλείψεων κατά την εφαρμογή της.

Η ένταξη στην Κατηγορία Επιτήρησης μετά από διαπίστωση των ως άνω λόγων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή μετά από αίτημά της, πραγματοποιείται από το ΧΑ την επόμενη συνεδρίαση από τη γνωστοποίηση στο ΧΑ της ανωτέρω διαπίστωσης ή αιτήματος.

Κατά τη διαμόρφωση της κρίσης του για την υπαγωγή ή όχι στην Κατηγορία Επιτήρησης, το ΧΑ μπορεί να συνεκτιμά στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί από τον εκδότη και τα οποία αιτιολογούν επαρκώς την πλήρωση ή μη των κριτηρίων ένταξης.

5.3.5 Κατηγορία Προς Διαγραφή

Στην κατηγορία αυτή μεταφέρονται μετοχές εκδοτών με βάση 2 κριτήρια:

Κριτήριο «χαμηλών εσόδων»

- Εφόσον διαπιστωθεί ότι, τα ετήσια συνολικά έσοδα του εκδότη είναι μικρότερα των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ.
- Εφόσον κατά την ετήσια τακτική αναθεώρηση του ΧΑ διαπιστωθεί ότι, τα ετήσια συνολικά έσοδα του εκδότη παραμένουν μικρότερα των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, οι κινητές αξίες του εκδότη διαγράφονται.

Κριτήριο «πολύ χαμηλής διασποράς»

- Εφόσον διαπιστωθεί ότι, η διασπορά των μετοχών του εκδότη είναι μικρότερη του δέκα τοις εκατό (10%) του συνόλου των κοινών μετοχών, κατανεμημένη, ταυτόχρονα, σε λιγότερους από τριάντα (30) μετόχους.
- Εφόσον το παραπάνω κριτήριο παραμένει και μετά την πάροδο εξαμήνου από τη διαπίστωσή του, θα χορηγείται στον εκδότη εξαμηνιαία προθεσμία άρσης του και, εφόσον η πλήρωση του κριτηρίου εξακολουθεί να παραμένει, οι κινητές αξίες του εκδότη θα διαγράφονται.

Αναθεώρηση της ένταξης στην Κατηγορία Επιτήρησης, στην Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς και στην Κατηγορία Προς Διαγραφή

Για την έξοδο των μετοχών από την **Κατηγορία Επιτήρησης** θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- να έχουν αρθεί οι λόγοι ένταξης στην κατηγορία,
- να μη συντρέχει κατά τον χρόνο εξέτασης κάποιο από τα κριτήρια ένταξης στην κατηγορία, και
- το πιστοποιητικό ελέγχου που συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις να είναι με σύμφωνη γνώμη.

Με την έξοδό τους από την παραπάνω κατηγορία, οι μετοχές του εκδότη εντάσσονται στην Κατηγορία τις προϋποθέσεις της οποίας πληρούσαν κατά την τελευταία αναθεώρηση. Η εν λόγω κατάταξη γίνεται κατά την πρώτη τακτική αναθεώρηση μετά την έξοδο των μετοχών από την Κατηγορία Επιτήρησης. Κατά τη διαμόρφωση της κρίσης του για την αναθεώρηση της ένταξης ή μη στην Κατηγορία Επιτήρησης, το ΧΑ λαμβάνει υπόψη τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών.

Η έξοδος των μετοχών από την **Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς** γίνεται κατά την τακτική εξαμηνιαία αναθεώρηση. Εφόσον η ένταξη στην Κατηγορία έχει γίνει λόγω έκτακτου γεγονότος, η έξοδος μπορεί να αποφασιστεί και εκτός τακτικής αναθεώρησης μετά από αίτηση του εκδότη, ιδίως όταν κατά την εισαγωγή συμπληρωματικής σειράς μετοχών κρίνεται από το ΧΑ ότι αυτός διαθέτει την απαιτούμενη διασπορά. Σε περίπτωση επίτευξης της απαιτούμενης διασποράς σύμφωνα με τα παραπάνω, οι μετοχές του εκδότη θα επανέρχονται άμεσα στην Κατηγορία, τις προϋποθέσεις της οποίας πληρούσαν κατά την τελευταία αναθεώρηση.

Η επανένταξη των μετοχών στην περίπτωση της **Κατηγορίας προς Διαγραφή** γίνεται σε εξαμηνιαία βάση, κατόπιν της δημοσίευσης των εξαμηνιαίων ή ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και εφόσον διαπιστωθεί η επίτευξη του στόχου των 2.000.000 ευρώ στα συνολικά έσοδα του εκδότη. Σε περίπτωση επίτευξης του στόχου των συνολικών εσόδων, η μετοχή θα επανέρχεται άμεσα στην Κατηγορία τις προϋποθέσεις της οποίας πληρούσε κατά την τελευταία αναθεώρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Γ. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠ.Ε.Ι.Α.

Με τον ν. 3867/2010 καταργήθηκε από την 1.12.2010 η «Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης» και οι αρμοδιότητές της μεταφέρθηκαν στην Τράπεζα της Ελλάδος, Κεφάλαιο 8 του βιβλίου σελ. 297, 313 και 314.

Δ. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3691/2008

Με τους ν. 3842/2010 και ν. 4042/2012 προστέθηκαν στις εγκληματικές δραστηριότητες («βασικά εγκλήματα») του ν. 3691/2008 και τα ακόλουθα (σελ. 296 του βιβλίου):

- τα αδικήματα της φοροδιαφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 17, 18 και 19 του ν. 2523/1997,
- τα αδικήματα της λαθρεμπορίας που προβλέπονται στα άρθρα 155, 156 και 157 του ν. 2360/2001, και
- τα προβλεπόμενα και τιμωρούμενα από τις διατάξεις του άρθρου 28 παράγραφος 3 εδάφιο α' του ν. 1650/1986.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα αδικήματα της φοροδιαφυγής, ως τέτοια νοούνται τα παρακάτω:

- μη υποβολή δήλωσης ή υποβολή ανακριβούς δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και αποφυγής πληρωμής πλοίων (άρθρο 17 ν. 2523/1997),
- μη απόδοση ή ανακριβής απόδοση ΦΠΑ και εν γένει παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών (άρθρο 18 ν. 2523/1997),
- έκδοση ή αποδοχή εικονικών φορολογικών στοιχείων για ανύπαρκτη συναλλαγή στο σύνολό της ή για μέρος αυτής (άρθρο 19 ν. 2523/1997, άρθρο 40 ν. 3220/2004).

Επίσης, με τον ν. 3932/2011 τροποποιήθηκε ο ν. 3691/2008 όσον αφορά την Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, η οποία καταργήθηκε. **(Σελ. 297-299 του βιβλίου).**

Στη θέση της συστάθηκε η **Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης («Αρχή»).**

Σκοπός της Αρχής είναι η λήψη και εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ' έως και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003.

Η Αρχή απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Εδρεύει στον Ν. Αττικής σε τόπο που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και 11 μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους.

Η Θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται για μια ακόμα φορά. Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία, με γνώση της αγγλικής γλώσσας, ο οποίος επιλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους απασχόλησης. Ο διορισμός του γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Τα Μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους διορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από πρόταση κατά λόγο αρμοδιότητας των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη, του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι οποίοι προτείνουν πρόσωπα που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, το ήθος τους και την επαγγελματική τους ικανότητα και εμπειρία στον τραπεζικό, οικονομικό, νομικό ή επιχειρησιακό τομέα, ανάλογα με τις απαιτήσεις των επί μέρους Μονάδων της Αρχής. Ο διορισμός των τακτικών Μελών γίνεται αφού προηγηθεί γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για την καταλληλότητα των προτεινόμενων προσώπων.

Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής

Η Αρχή απαρτίζεται από τρεις αυτοτελείς Μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, υπό κοινό Πρόεδρο. Οι αρμοδιότητές τους έχουν ως εξής:

1. Α' Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

Η Α' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και επτά (7) Μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους, και ειδικότερα:

- ένα στέλεχος από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, και
- ένα από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνονται από τον αρμόδιο Υπουργό,
- ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,
- ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της,
- ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιό της,
- ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, και
- ένα στέλεχος από το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος που προτείνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη.

Η Α' Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από επιστημονικό προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αντίστοιχης σοβαρής οικονομικής εγκληματικότητας.

Αρμοδιότητες

- Συγκεντρώνει, διερευνά και αξιολογεί τις αναφορές ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που υποβάλλουν στην Αρχή τα υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ή περιέρχονται σε αυτήν από τα μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή και αφορούν επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές δραστηριότητες που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ομοίως, διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής.
- Δίνει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα πρόσωπα και τους ανωτέρω φορείς αναφορικά με τη διαχείριση μιας υπόθεσης που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της.
- Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της, στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στους Υπουργούς Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη.

2. Β' Μονάδα Οικονομικών Κυρώσεων κατά Υπόπτων Τρομοκρατίας

Η Β' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) Μέλη της Αρχής, και ειδικότερα:

- ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, και
- ένα στέλεχος από το Υπουργείο Εξωτερικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

Η Β' Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από επιστημονικό προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων τρομοκρατίας.

Αρμοδιότητες

- Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές, ή περιέρχονται σε αυτήν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο και αφορούν στην τέλεση πράξης από αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 187Α του Ποινικού Κώδικα.
- Διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής.
- Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στους Υπουργούς Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη.

3. Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

Η Γ' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) Μέλη της Αρχής, και ειδικότερα:

- ένα στέλεχος από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό, και
- ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της.

Η Γ' Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από επιστημονικό προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων και τη διερεύνηση οικονομικών συναλλαγών.

Αρμοδιότητες

- Δέχεται τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης όλων των προσώπων που υποχρεούνται στην υποβολή τέτοιας δήλωσης, πλην εκείνων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 1, του άρθρου 14 του ν. 3213/2003 και του Προέδρου, των Μελών και του προσωπικού της Αρχής.
- Διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται ή περιέχονται στην Αρχή σχετικά με τη μη υποβολή ή με ανακρίβειες των δηλώσεων αυτών, προβαίνοντας σε δειγματοληπτικό, κατά την κρίση της, ή στοχευμένο έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης των υπόχρεων προσώπων. Ο έλεγχος, πέραν της διαπίστωσης της υποβολής και του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη διακρίβωση, κατά πόσον η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσής τους.
- Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Εξουσίες των Μονάδων της Αρχής

- Έχουν πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα, καθώς και στο σύστημα «Τειρεσίας».
- Μπορούν να ζητούν στο πλαίσιο των ελέγχων και των ερευνών τους τη συνεργασία και την παροχή στοιχείων κάθε είδους από φυσικά πρόσωπα, δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου και οργανισμούς οποιασδήποτε μορφής.
- Ενημερώνουν εγγράφως ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο τους διαβιβάζοντας τις πληροφορίες ότι τις έλαβαν και τους παρέχουν άλλα σχετικά στοιχεία, στο μέτρο που δεν παραβιάζεται το απόρρητο των ερευνών τους και δεν δυσχεραίνεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.
- Σε σοβαρές κατά την κρίση τους υποθέσεις, να διενεργούν ειδικούς επιτόπιους ελέγχους σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή σε οργανισμούς και επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα, συνεργαζόμενες, αν κριθεί αναγκαίο, με τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- Κατά τη διάρκεια των ελέγχων και ερευνών τους, δεν ισχύει οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο.

- Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα Μέλη και το προσωπικό της Αρχής έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας και να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα συγγενικά ή οικεία. Επίσης, έχουν καθήκον να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά από την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Αρχή.

Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας (αντί Κεντρική Συντονιστική Αρχή σελ. 299 του βιβλίου)

Το Υπουργείο Οικονομικών λειτουργεί ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου που αφορούν στην αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για την αξιολόγηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των σχετικών μηχανισμών και για τον συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών.

Τέλος, με τον ν. 4051/2012, αντικαταστάθηκε το στοιχείο γ της παραγράφου 1 του άρθρου 13 (Μέτρα δέουσας επιμέλειας) του ν. 3691/2008 ως ακολούθως: «Τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου και την επαλήθευση των εισοδημάτων των ανωτέρω από τα πιστωτικά ιδρύματα με βάση προσκομιζόμενο πρόσφατο εκκαθαριστικό σημείωμα φορολογίας εισοδήματος, πλην των περιπτώσεων που ο πελάτης δεν υποχρεούται να υποβάλει δήλωση φόρου εισοδήματος».

Στην υποενότητα 8.2.5.4 (σελ. 306 του βιβλίου)

Στην 2η παράγραφο (7η σειρά) η πρόταση «Κατά του βουλεύματος αμετακλήτως» διαγράφεται.

Η υποενότητα 8.2.5.7 (σελ. 309 του βιβλίου) αντικαθίσταται ως εξής (ν. 3994/2011)

8.2.5.7 Διοικητικές Κυρώσεις

Στα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 (παρ. 8.2.6 κατωτέρω) που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των σχετικών κανονισμών και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των υπουργικών αποφάσεων και των αποφάσεων της Αρχής ή των αρμόδιων αρχών, επιβάλλονται με αποφάσεις των τελευταίων, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων εντός τακτού χρονικού διαστήματος, είτε μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω κυρώσεις:

α) Στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα:

- Πρόστιμο σε βάρος του νομικού προσώπου από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.
- Πρόστιμο σε βάρος των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, των διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων του νομικού προσώπου, υπεύθυνων για την τέλεση των παραβάσεων ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο ή εποπτεία επί των υπηρεσιών,

υπαλλήλων και δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου, λαμβανομένης υπόψη της θέσης ευθύνης και των εν γένει καθηκόντων τους, από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

- Απομάκρυνση των ανωτέρω προσώπων από τη θέση τους, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, και απαγόρευση ανάληψης άλλης αντίστοιχης θέσης.
- Απαγόρευση της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα, ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία.
- Σε περίπτωση σοβαρών ή/και επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας του νομικού προσώπου ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

β) Στα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα:

- Τα πρόστιμα που αναφέρονται παραπάνω και αφορούν τα μέλη του Δ.Σ., τον διευθύνοντα σύμβουλο κ.λπ.
- Οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

Καμία κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση προς παροχή εξηγήσεων των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή των υπεύθυνων για την τέλεση της παράβασης φυσικών προσώπων.

Η υποενότητα 8.2.12 (σελ. 336 του βιβλίου) αντικαθίσταται ως εξής (ν. 3932/2011)

8.2.12 Συνεργασία μεταξύ των δημόσιων φορέων που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η Αρχή δύναται να διαβιβάζει και να ανταλλάσσει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης με τις αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες, καθώς και με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται χρήσιμες για το έργο τους και για την εκπλήρωση των νόμιμων καθηκόντων τους. Επίσης, δύναται να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήχθησαν από τις εν λόγω αρχές, καθώς και κάθε πληροφορία που προβλέπεται από το άρθρο 7B (Εξουσίες των Μονάδων της Αρχής) του ν. 3691/2008.

Οι αρμόδιες αρχές δύνανται ομοίως να ανταλλάσσουν εμπιστευτικής φύσης πληροφορίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και να αλληλοενημερώνονται για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Με διμερή ή πολυμερή μνημόνια συνεργασίας δύνανται να εξειδικεύονται οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες της ως άνω ανταλλαγής πληροφοριών.

Οι ανωτέρω αρχές δύνανται να διενεργούν κοινούς ελέγχους σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

8.3.1.2 Οι αρχές και οι διαδικασίες διαρκούς παρακολούθησης λογαριασμών και συναλλαγών με βάση τον κίνδυνο (“risk based approach”)

Σελίδα 342

Στο τέλος της σελίδας 342 (μετά την τελευταία στον πίνακα κατηγορία πελατών υψηλού κινδύνου «Λογαριασμοί πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων τρίτων χωρών») προστίθενται 2 ακόμα κατηγορίες πελατών - σχέσεων/συναλλαγών υψηλού κινδύνου ως εξής:

Στερούμενα νομικής προσωπικότητας σχήματα ή οντότητες, που διαχειρίζονται κεφάλαια ή άλλες ομάδες περιουσιακών στοιχείων. Σημειώνεται ότι τα σχήματα εμπιστευματικής διαχείρισης δεν αποτελούν χωριστή νομική οντότητα και, ως εκ τούτου, η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης γίνεται μέσω των εμπιστευματοδόχων οι οποίοι ενεργούν εκ μέρους του εμπιστεύματος.	Τα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΠΙ): • Λαμβάνουν εύλογα μέτρα, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για να κατανοήσουν τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του εμπιστεύματος. • Όταν συνάπτουν τέτοιες σχέσεις διαπιστώνουν και επαληθεύουν: το όνομα και την ημερομηνία σύστασης, την ταυτότητα των εμπιστευματοπαρόχων, εμπιστευματοδόχων και πραγματικών δικαιούχων, τη φύση και τον σκοπό της σύστασης και των δραστηριοτήτων του σχήματος αυτού, καθώς και την πηγή και προέλευση των χρημάτων. Τα ΠΙ λαμβάνουν αντίγραφα των σχετικών εγγράφων σύστασης του εμπιστεύματος και κάθε άλλη αναγκαία πληροφορία για τους πραγματικούς δικαιούχους και τηρούν τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες στον φάκελο του πελάτη. Ως πραγματικός δικαιούχος νοείται: - το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται ποσοστό 25% τουλάχιστον των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος, εφόσον οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν ήδη προσδιορισθεί, - η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό σχήμα, εφόσον οι δικαιούχοι του νομικού προσώπου ή του νομικού σχήματος δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη, - το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο σε ποσοστό 25% τουλάχιστον επί των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος.
--	---

Επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο φοροδιαφυγής.	Τα ΠΙ επιδεικνύουν αυξημένη δέουσα επιμέλεια, εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή τις συναλλαγές και εφαρμόζουν επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία, σύμφωνα με ειδικά κριτήρια που προσδιορίζονται από το ΠΙ, ενέχουν αυξημένο κίνδυνο διάπραξης φοροδιαφυγής ή νομιμοποίησης του προκύπτοντος από το αδίκημα αυτό οφέλους. Για τον προσδιορισμό του κινδύνου φοροδιαφυγής των πελατών τους, τα ΠΙ λαμβάνουν υπόψη τους τα εξής στοιχεία: • πηγή εισοδήματος φυσικού προσώπου (π.χ. ελεύθερο επάγγελμα, μισθωτές υπηρεσίες, επιτήδευμα κ.λπ.), • κλάδο ή είδος επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας πελάτη, • νομική μορφή και χώρα που εδρεύει το νομικό πρόσωπο, • αριθμό και ύψος των καταθέσεων και αναλήψεων σε μετρητά στους λογαριασμούς του πελάτη, • σημαντική απόκλιση από το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη σε σύγκριση με το μέσο δηλούμενο εισόδημα αντίστοιχων επαγγελματιών ή δραστηριοτήτων, • πελάτες για τους οποίους έχει ληφθεί από φορολογικές, τελωνειακές, δικαστικές ή διωκτικές αρχές, αίτημα παροχής στοιχείων ή επιβολής προσωρινών μέτρων, καθώς και τους άμεσους συγγενείς τους και τους στενούς συνεργάτες τους, • δημοσιευμένες εκθέσεις ή μελέτες ή στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών ή ανεξάρτητων αρχών (περιλαμβανομένης της Αρχής του άρθρου 7 του ν. 3691/2008), καθώς και αναγνωρισμένων εθνικών ή διεθνών οργανισμών ή ερευνητικών κέντρων σχετικά με τα εισοδήματα και τους παρακρατούμενους
--	---

	φόρους που δηλώνουν ή αποδίδουν οι φορολογούμενοι στην Ελλάδα, μηχανισμούς φοροδιαφυγής και ύποπτες συναλλαγές σχετιζόμενες με τη φοροδιαφυγή. Σε κάθε περίπτωση, στην εν λόγω κατηγορία υψηλού κινδύνου περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι παρακάτω: • ελεύθεροι επαγγελματίες, που διατηρούν ή είναι πραγματικοί δικαιούχοι λογαριασμών, στους οποίους πιστώθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ποσά συνολικών εισοδημάτων τους άνω των €200.000, και • νομικά πρόσωπα, στους λογαριασμούς των οποίων οι συνολικές καταθέσεις ή αναλήψεις μετρητών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος υπερέβησαν το ποσό των €300.000.
--	--

Σελίδες 344 - 345

Το (υπο)κεφάλαιο 8.3.2 «Το σχέδιο της νέας Απόφασης του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» αντικαθίσταται ως εξής:

8.3.2 Οι κανονιστικές ρυθμίσεις - οδηγίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Οι ρυθμίσεις και οδηγίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) για την πρόληψη του «Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος» και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, περιέχονται στην απόφαση του Δ.Σ. της ΕΚ αρ. 1/506/8.4.2009 και την εγκύκλιό της αρ. 49/28.11.2012. Οι ρυθμίσεις - οδηγίες αυτές αφορούν (πεδίο εφαρμογής) **τις εποπτευόμενες από την ΕΚ εταιρείες** και παρατίθενται στη συνέχεια:

8.3.2.1 Πεδίο εφαρμογής:

- (α) ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,
- (β) ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,
- (γ) ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,
- (δ) ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,
- (ε) ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία, και
- (στ) ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών,
- (ζ) διευθυντικά στελέχη, υπάλληλοι και γενικά όλα τα φυσικά πρόσωπα που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες για λογαριασμό των εταιρειών.

8.3.2.2 Μέτρα Συνήθους Δέουσας Επιμέλειας

1. Η πιστοποίηση και η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη γίνεται βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών που συλλέγονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή.
2. Οι εταιρείες κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας αντιπαραβάλλουν τα στοιχεία των πελατών και δυνητικών πελατών με κατάλογο ύποπτων προσώπων που τηρούν με βάση τις σχετικές Οδηγίες και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Ο κατάλογος συμπληρώνεται επίσης από ανακοινώσεις των αρμόδιων αρχών, δημοσιεύματα και άλλες πηγές για τον εντοπισμό ύποπτων προσώπων.
3. Οι εταιρείες καθορίζουν στις γραπτές διαδικασίες τους τη μέθοδο της επικαιροποίησης των εγγράφων, που απαιτείται για την επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη.
4. Οι εταιρείες καθορίζουν την έκταση και τη συχνότητα των μέτρων δέουσας επιμέλειας, που εφαρμόζουν για τον πελάτη, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο βαθμός κινδύνου εξαρτάται ενδεικτικά από:
 - (α) το είδος του πελάτη,
 - (β) τον σκοπό και τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη,
 - (γ) τις παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες,
 - (δ) τα χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία αφορά η παροχή των υπηρεσιών ή της συγκεκριμένης συναλλαγής, και
 - (ε) την προέλευση των κεφαλαίων.
5. Οι εταιρείες προβαίνουν στην κατάταξη των πελατών τους σε δύο (2) τουλάχιστον κατηγορίες κινδύνου βάσει κριτηρίων, τα οποία αντανakλούν τον βαθμό κινδύνου. Μία από τις κατηγορίες κινδύνου είναι υποχρεωτικά η κατηγορία υψηλού κινδύνου. Η κατάταξη στις κατηγορίες κινδύνου γίνεται με έγγραφη αξιολόγηση κινδύνου ανά πελάτη ή ανά ομάδα πελατών με όμοια χαρακτηριστικά.
6. Στην κατηγορία υψηλού κινδύνου εντάσσονται υποχρεωτικά οι πελάτες για τους οποίους εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας, όπως είναι τα πολιτικώς εκτιθέμενα πρόσωπα, οι υπεράκτιες εταιρείες, οι εταιρείες ειδικού σκοπού, οι εταιρείες με ανώνυμες μετοχές (που δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά), οι μη κάτοικοι, οι λογαριασμοί που ανοίγουν χωρίς φυσική παρουσία του πελάτη, οι λογαριασμοί ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στερούμενα νομικής προσωπικότητας σχήματα ή οντότητες, που διαχειρίζονται κεφάλαια ή άλλες ομάδες περιουσιακών στοιχείων.

Στην κατηγορία υψηλού κινδύνου εντάσσονται υποχρεωτικά και οι επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο φοροδιαφυγής (παράγραφος 6 του άρθρου 2 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως ισχύει).

Οι εταιρείες επιδεικνύουν αυξημένη δέουσα επιμέλεια, εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή τις συναλλαγές και εφαρμόζουν επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία, σύμφωνα με ειδικά κριτήρια που προσδιορίζονται από τις εταιρείες, ενέχουν αυξημένο κίνδυνο διάπραξης φοροδιαφυγής ή νομιμοποίησης του προκύπτοντος από το αδίκημα αυτό οφέλους.

Για τον προσδιορισμό του κινδύνου φοροδιαφυγής των πελατών τους, οι εταιρείες λαμβάνουν υπόψη τους τα εξής στοιχεία:

- πηγή εισοδήματος φυσικού προσώπου (π.χ. ελεύθερο επάγγελμα, μισθωτές υπηρεσίες, επιτήδευμα κ.λπ.),
- κλάδο ή είδος επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας πελάτη,
- νομική μορφή και χώρα που εδρεύει το νομικό πρόσωπο,
- αριθμό και ύψος των καταθέσεων και αναλήψεων σε μετρητά στους επενδυτικούς λογαριασμούς του πελάτη,
- σημαντική απόκλιση του οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ του πελάτη σε σχέση με τα κεφάλαια που διακινεί (παρ. 8 του άρθρου 2 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως ισχύει),
- πελάτες για τους οποίους έχει ληφθεί από φορολογικές, τελωνειακές, δικαστικές ή διοικητικές αρχές, αίτημα παροχής στοιχείων ή επιβολής προσωρινών μέτρων, καθώς και τους άμεσους συγγενείς τους και τους στενούς συνεργάτες τους,
- δημοσιευμένες εκθέσεις ή μελέτες ή στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών ή ανεξάρτητων αρχών (περιλαμβανομένης της Αρχής του άρθρου 7 του ν. 3691/2008), καθώς και αναγνωρισμένων εθνικών ή διεθνών οργανισμών ή ερευνητικών κέντρων σχετικά με τα εισοδήματα και τους παρακρατούμενους φόρους που δηλώνουν ή αποδίδουν οι φορολογούμενοι στην Ελλάδα, μηχανισμούς φοροδιαφυγής και ύποπτες συναλλαγές σχετιζόμενες με τη φοροδιαφυγή.

7. Οι εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι, η έκταση των μέτρων δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν, είναι ανάλογη με τον βαθμό κινδύνου που ενέχει κάθε επιχειρηματική σχέση και συναλλαγή.

8. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη δημιουργία του οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ του πελάτη, στο οποίο περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

- ο σκοπός για τον οποίο ανοίγεται ο επενδυτικός λογαριασμός,
- το προβλεπόμενο ύψος των κεφαλαίων προς επένδυση,
- τα είδη των συναλλαγών που μπορεί να γίνουν,
- ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο επιστρέφονται τα κεφάλαια,
- οι πηγές και το μέγεθος των εισοδημάτων και των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη,
- η περιγραφή της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας του πελάτη.

Οι πηγές και το μέγεθος των εισοδημάτων πελάτη φυσικού προσώπου, επαληθεύονται βάσει του εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος, του δε πελάτη νομικού προσώπου, επαληθεύονται βάσει της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, πλην των περιπτώσεων των μη υπόχρεων σε υποβολή φορολογικής δήλωσης όπου επαληθεύονται βάσει άλλων εγγράφων από αξιόπιστες πηγές, που θα κρίνονται κατά περίπτωση.

9. Οι εταιρείες, πέραν των στοιχείων πιστοποίησης και επαλήθευσης ταυτότητας που τους γνωστοποιούν τα τρίτα μέρη, μεριμνούν για τη λήψη απευθείας από τον πελάτη ή τον πραγματικό δικαιούχο ή και τρίτες πηγές όποιων πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών απαιτούνται για

τη διαμόρφωση και επικαιροποίηση του οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ του, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

8.3.2.3 Χρόνος εφαρμογής Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας ως προς τους υπάρχοντες πελάτες

Οι εταιρείες εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας και ως προς τους υπάρχοντες πελάτες σε περιοδική βάση ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου κάθε πελάτη, καθώς και σε έκτακτη βάση την κατάλληλη χρονική στιγμή. Ενδεικτικά παραδείγματα κατάλληλης χρονικής στιγμής είναι:

- (α) όταν ο πελάτης κάνει μία σημαντική για τα δεδομένα του συναλλαγή,
- (β) όταν επέλθει μία ουσιαστική αλλαγή στα στοιχεία του πελάτη,
- (γ) όταν αλλάξει ο τρόπος που κινείται ο λογαριασμός του πελάτη,
- (δ) όταν η εταιρεία αντιληφθεί ότι λείπουν αρκετές πληροφορίες για έναν υφιστάμενο πελάτη.

8.3.2.4 Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Για τις περιπτώσεις 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 3691/2008¹⁹ οι εταιρείες συγκεντρώνουν τουλάχιστον τα στοιχεία ταυτότητας των νόμιμων εκπροσώπων και όλων των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται τον λογαριασμό του πελάτη, καθώς και τα πρακτικά των αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του πελάτη για την εκπροσώπησή του και τον χειρισμό του λογαριασμού του.

8.3.2.5 Νομικά Πρόσωπα

1. Όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο εκτός των εταιρειών των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 3691/2008²⁰, οι εταιρείες λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διαπιστώσουν τον τρόπο λειτουργίας του νομικού προσώπου, καθώς και ποιος ασκεί ουσιαστικά τον έλεγχο σε αυτό.

^{19, 20} Τα νομικά πρόσωπα/εταιρείες των περιπτώσεων/παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 3691/2008 είναι τα ακόλουθα:

- A) Πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας 2005/60/EK και τα ιδρύματα ή οι οργανισμοί που εδρεύουν στην τρίτη χώρα τελούν υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους προς τις υποχρεώσεις αυτές.
- B) Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε μία ή περισσότερες οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 43 του ν. 3606/2007 (ΦΕΚ195 Α'), ή της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, συμβατής με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/39/EK (L145/30.4.2004).
- Γ) Εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α') και εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διέπονται από διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους της έδρας τους που είναι συμβατές με τις διατάξεις της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ (L 375/ 31.12.1985), όπως ισχύει.
- Δ) Ελληνική δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επικείμενη ή οργανισμός που ανήκει κατά 51% τουλάχιστον στο Δημόσιο.
- Ε) Δημόσιες αρχές ή δημόσιοι οργανισμοί οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - i) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτουργήμα σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες για τις Κοινοότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο,
 - ii) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως γνωστή, διαφανής και καθορισμένη,
 - iii) οι δραστηριότητες και οι λογιστικές τους πρακτικές είναι διαφανείς,
 - iv) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή σε αρχές κράτους μέλους είτε εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν την εποπτεία και τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

2. Όταν ο πελάτης είναι εταιρεία με ανώνυμες μετοχές, οι εταιρείες τουλάχιστον:
 - (α) διαπιστώνουν την πραγματική ταυτότητα και την οικονομική κατάσταση των πραγματικών δικαιούχων της εταιρείας πριν το άνοιγμα του λογαριασμού, με τη βοήθεια αξιόπιστων και ανεξάρτητων πηγών, και
 - (β) αν υπάρξει αλλαγή στους πραγματικούς δικαιούχους εξετάζουν τη συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης.
3. Όταν ο πελάτης είναι υπεράκτια εταιρεία (offshore), οι εταιρείες πέραν των μέτρων της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνουν κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων και ιδίως κατά την κατάρτιση της σύμβασης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, δήλωση του πελάτη σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου και τη σχέση που συνδέει τον πελάτη με τον πραγματικό δικαιούχο, σύμφωνα με το συνημμένο στην παρούσα Παράρτημα II. Για τον καθορισμό των χωρών στις οποίες λειτουργούν υπεράκτιες εταιρείες λαμβάνεται υπόψη η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών 1108437/2565/ΔΟΣ (ΦΕΚ Β. 1590/16.11.2005). Η εταιρεία εφαρμόζει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας και ως προς τον πραγματικό δικαιούχο.
4. Όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι εταιρείες:
 - (α) βεβαιώνονται για τη νομιμότητα των καταστατικών σκοπών του πελάτη, και
 - (β) διασφαλίζουν ότι η επιχειρηματική σχέση ή οι συναλλαγές εμπίπτουν στους καταστατικούς σκοπούς του πελάτη.

8.3.2.6 Εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη

Οι εταιρείες διαπιστώνουν εγγράφως με αιτιολογημένη έκθεση του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 23 του νόμου 3691/2008, εφόσον βασίζονται σε τρίτα μέρη για την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου.

8.3.2.7 Ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες

1. Οι εταιρείες εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε ύποπτη ή ασυνήθη συναλλαγή εφαρμόζοντας αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.
2. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών τηρούνται εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών από το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης μαζί με τα σχετικά έγγραφα τεκμηρίωσης.
3. Οι εταιρείες εφαρμόζουν επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης των επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών με πελάτες που προέρχονται από χώρες που χαρακτηρίζονται από τη FATF ως μη συνεργάσιμες ή χώρες που δεν εφαρμόζουν επαρκώς τις συστάσεις της FATF.

8.3.2.8 Υπεύθυνος Συμμόρφωσης

1. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως προβλέπεται από το άρθρο

44 του νόμου 3691/2008, επιμελείται για τη συμμόρφωση της εταιρείας με τις υποχρεώσεις της για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης έχει τουλάχιστον τα παρακάτω καθήκοντα:

- (α) Παραλαμβάνει από υπαλλήλους της εταιρείας αναφορές με πληροφορίες για ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές, καθώς και για κάθε γεγονός του οποίου λαμβάνουν γνώση οι υπάλληλοι και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι αναφορές των υπαλλήλων πρέπει να είναι αιτιολογημένες και καταχωρούνται σε ειδικό αρχείο και φέρουν ημερομηνία και την υπογραφή του υπαλλήλου.
- (β) Αξιολογεί και εξετάζει τις πληροφορίες με αναφορά σε άλλες διαθέσιμες πηγές. Η αξιολόγηση των πληροφοριών που περιέχονται στις αναφορές που υποβάλλονται στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης πρέπει να γίνεται σε ιδιαίτερο έντυπο, το οποίο πρέπει επίσης να αρχειοθετείται στον σχετικό φάκελο των αναφορών. Εάν από την αξιολόγηση προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τότε πρέπει να ετοιμάσει αναφορά η οποία πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας το συντομότερο δυνατό. Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης αποφασίσει να μην προβεί σε αναφορά στην εν λόγω Επιτροπή, τότε πρέπει να αιτιολογήσει, στον σχετικό φάκελο, πλήρως τους λόγους γι' αυτήν την απόφαση.
- (γ) Ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής με την Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας τόσο κατά την έναρξη όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της διερεύνησης της υπόθεσης που εξετάζεται μετά την υποβολή της γραπτής αναφοράς, ανταποκρίνεται σε όλα τα ερωτήματα και τις ζητούμενες διευκρινίσεις της εν λόγω Επιτροπής και αποφασίζει κατά πόσον τα ερωτήματα ή οι διευκρινίσεις σχετίζονται άμεσα με την αναφορά που έχει υποβάλει, οπότε και παρέχει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και συνεργάζεται πλήρως με την εν λόγω Επιτροπή.
- (δ) Αξιολογεί σε ετήσια βάση τους κινδύνους που προέρχονται από υφιστάμενους και νέους πελάτες, υφιστάμενα και νέα προϊόντα ή υπηρεσίες και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων με προσθήκες και αλλαγές στα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει η εταιρεία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων.
- (ε) Σε περίπτωση χρηματοπιστωτικού ομίλου, επιβάλλεται ο ορισμός ενός Υπεύθυνου Συμμόρφωσης από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου ως υπεύθυνου για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του νόμου και της παρούσας από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο, το στέλεχος αυτό συνεργάζεται, συντονίζει και ανταλλάσσει πληροφορίες με τους Υπεύθυνους Συμμόρφωσης των εταιρειών του ομίλου, που ορίζονται κατά τα ανωτέρω.

8.3.2.9 Αξιολόγηση εσωτερικών διαδικασιών

Οι εξωτερικοί ελεγκτές της εταιρείας (τακτικοί ή μη) υποβάλλουν κάθε τρία χρόνια το αργότερο εντός του μηνός Ιουνίου έκθεση η οποία αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, που εφαρμόζονται για την αποτροπή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Αντίγραφο της έκθεσης υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8.3.2.10 Παροχή πληροφοριών

1. Σε περίπτωση μεταβολής του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης ή σε περίπτωση σημαντικών μεταβολών στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και επικοινωνίας, οι εταιρείες υποχρεούνται να γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός 10 εργάσιμων ημερών από τις μεταβολές αυτές, αντίστοιχα, τα παρακάτω:
 - (α) το ονοματεπώνυμο, τη θέση και τα στοιχεία της πράξης διορισμού του αρμόδιου διευθυντικού στελέχους ως Υπεύθυνου Συμμόρφωσης και του αναπληρωτή του, και
 - (β) αντίγραφο των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και επικοινωνίας που έχουν θεσπίσει εγγράφως για να προλαμβάνουν και εμποδίζουν τη διενέργεια συναλλαγών που συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
2. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης συντάσσει κάθε χρόνο Ετήσια Έκθεση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί την Ετήσια Έκθεση και, αφού την εγκρίνει, την υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός του μηνός Ιουνίου. Η Ετήσια Έκθεση περιλαμβάνει τις πιο κάτω πληροφορίες:
 - (α) συνοπτικές πληροφορίες για τα σημαντικά μέτρα που λήφθηκαν και διαδικασίες που υιοθετήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους,
 - (β) τους ελέγχους που διενεργήθηκαν για την αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας, καθώς και το πεδίο αυτών των ελέγχων (διαδικασίες, συναλλαγές, βαθμός κατάρτισης υπαλλήλων κ.λπ.),
 - (γ) τις τυχόν σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί, ιδίως στις διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς ύποπτων και ασυνήθων συναλλαγών ή συναλλαγών χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, στην ποιότητα των αναφορών και στην έγκαιρη διεκπεραίωσή τους, καθώς και τις ενέργειες και εισηγήσεις που έχουν γίνει για λήψη διορθωτικών μέτρων,
 - (δ) τον αριθμό αναφορών ύποπτων και ασυνήθων συναλλαγών που υποβλήθηκαν από υπαλλήλους της εταιρείας προς τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης, καθώς και τον κατά προσέγγιση χρόνο που μεσολαβεί από τη συναλλαγή μέχρι την αποστολή της αναφοράς στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης,
 - (ε) τον αριθμό αναφορών ύποπτων και ασυνήθων συναλλαγών που υποβλήθηκαν από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης στην Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και τον κατά προσέγγιση χρόνο που μεσολαβεί από τη λήψη της αναφοράς από τους υπαλλήλους της εταιρείας μέχρι την αποστολή της στην εν λόγω Επιτροπή,

- (στ) Τον αριθμό πελατών υψηλού κινδύνου με τους οποίους η εταιρεία διατηρεί επιχειρηματική σχέση, καθώς και αυτών με τους οποίους τη διέκοψε και τις αντίστοιχες χώρες προέλευσής τους,
- (ζ) τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρακολούθησε ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης και το περιεχόμενό τους, και
- (η) πληροφορίες αναφορικά με την εκπαίδευση και επιμόρφωση που έγινε στο προσωπικό κατά τη διάρκεια του έτους, αναφέροντας τον αριθμό των σεμιναρίων που παρακολουθήθηκαν, τη διάρκειά τους, τον αριθμό και τη θέση των υπαλλήλων που συμμετείχαν.

8.3.2.11 Κριτήρια επιμέτρησης προστίμων

1. Κατά την επιμέτρηση των προστίμων που επιβάλλονται σύμφωνα με τον νόμο 3691/2008, συνεκτιμώνται μεταξύ άλλων:
 - (α) ο κίνδυνος που ενέχει η συγκεκριμένη παράβαση των διατάξεων για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές ενέργειες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας για την ακεραιότητα της αγοράς και το ευρύτερο επενδυτικό κοινό,
 - (β) το τυχόν επιτευχθέν οικονομικό όφελος,
 - (γ) η αξία των παράνομων συναλλαγών,
 - (δ) ο βαθμός συνεργασίας των εποπτευόμενων εταιρειών με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατά το στάδιο διερεύνησης και ελέγχου από την τελευταία, και
 - (ε) η τυχόν καθ' υποτροπή τέλεση παραβάσεων του νόμου 3691/2008.
2. Αντίστροφα, λαμβάνονται υπόψη παράγοντες που μειώνουν την επικινδυνότητα της παράβασης και, επομένως, το ύψος του προστίμου, όπως, ενδεικτικά, η πρόθεση επανόρθωσης της παράβασης ή παράλειψής της στο μέλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Υποενότητα 9.1.3 (σελ. 357 του βιβλίου)

Στους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για τον σχηματισμό της κρίσης για τη διαγραφή, προστίθενται:

- ε. εμφάνιση ετήσιων συνολικών εσόδων του εκδότη μικρότερο των 2.000.000 €.
- στ. ύπαρξη ποσοστού διασποράς μικρότερου από 10%, κατανεμημένο σε λιγότερο από 30 μετόχους, εκτός εάν ο εν λόγω αριθμός μετόχων έχει προκύψει μετά από ολοκλήρωση δημόσιας πρότασης.